

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tud
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 96

Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 96

Podružnici: Maribor, Barvanska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem črt. zavoda: Ljub-
ljana št. 11.845. — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.441.

Pred razpisom občinskih volitev v Ljubljani

**Za izvedbo volitev bo postavljen nevtralni uradnik kot komi-
sar. — Klerikalne in pučjevske intrige proti volitvam končno
propadle.**

Beograd, 2. septembra p. Kakor je izvedel vaš dopisnik, se je notranji mi-
nister končno odločil, da v najkrajšem
času razpiše volitve v ljubljanski ob-
činski svet. Kot prvi korak bo sledilo
imenovanje nevtralnega uradnika za
komisarja, katerega naloga bo, da pri-
pravi potrebne ukrepe. Kakor znano, je
SDS že celo leto zahtevala razpis vo-
litev, a radi intrige s klerikalne in puč-
jevske strani to do sedaj ni uspelo.
Govorilo se je, da bodo volitve razpi-
sane šele, ko bo donesen nov občinski
volilni red. Pokazalo pa se je, da letos
z novim občinskim zakonom ni računa-
ti, kar je verjetno vplivalo na odločitev
ministra. Postavitve uradnika za ko-
misarja občine odločarja svoječasno
predlogu SDS. Imena dotičnega
uradnika vaš dopisnik danes še ni mo-
gel izvedeti, zatrjuje pa se, da je ime-
novan uradnik, katerega oseba ne bo
zadela na noben odpor pri naprednih
strankah v Ljubljani.

Reševalna akcija v radikalni stranki

**Poskusi za vzpostavitev reda in discipline v NRS. — Pogajanja
z Nastasom Petrovičem in Jovanovičevci. — Obnovitev razgo-
vorov z Davidovičevci in priprave na razpad RR. — Nervoznost
pri muslimanih in klerikalcih.**

Beograd, 2. septembra p. Tudi danes je
veljala pozornost politične javnosti razvoju
stvari v radikalni stranki. Nezdružbe prilike
v NRS pretijo, da bo stranka razpadla, ako
se ne pojavi kaka nova osebnost, ki bi bila
v stanu, zopet dvigniti moralo in vzpostaviti
disciplino in enotnost stranke. V tej smeri
se delajo sedaj za kulismi veliki poskusi.
Zlasti postaja javnost pozorna na akcijo, ki
ima za cilj, da zopet pride v stranko bivši
minister Nastas Petrovič. Razgovori med tem
politikom in predstavniki radikalne stranke
so že precej napredovali in je mnogo upa-
nja, da bodo kmalu končani. Akcija poteka
iz vrst Pušićevih prijateljev, sicer se pa že
oelj časa opeha, da se Nastas Petrovič tudi
sam približuje naziranjem te skupine. Povra-
tek Petrovičev v radikalno stranko bi seve-
da pomenil precejšnjo oslabilost vpliva no-
tranjega ministra Maksimovića in njegovih
pristaev. Značilno je, da mnogi, ki so bili
doslej zelo blizu Maksimoviću, pozdravljajo
povratak Nastasa Petroviča v naročje stran-
ke. Vse to pomenja, da je položaj ministra
Maksimovića v stranki močno omajen. Po
povratku Petrovičevem računajo tudi, da bo
zopet sprejel v radikalno stranko skupina
Ljube Jovanovića.

Najbolj aktiven med radikalnimi politikmi
je vsekakor predsednik Narodne skupščine
Marko Trifković, ki je po svojem povratku
iz inozemstva v stalnih stikih z uglednimi
radikalci. Po vseh znakih sodeč, je dobil od
Nikole Pašića nalog, naj uvrsti njegovo av-

toriteto v stranki in da morda sam vzame
v roke vodstvo državnih poslov. V zvezi s
tem se že širijo razne kombinacije o novi
vladi Marka Trifkovića.

Med konferencami in razgovori, ki so se
danes vršili, je bilo posebno opaženo dalje
posvetovanje Marka Trifkovića z Mišo Trif-
kovićem v ministru prosvete. Kakor do-
znava vaš dopisnik, se v tajnosti pletejo
pogajanja o kolaboraciji Davidovičevcev in o
sestavi vlade brez radičevcev. Predsednik
vlade Uzunović je celo uro konferiral s Ko-
sto Timotijevićem, bivšim ministrom in da-
vidovičevskim prvkom, preko katerega ra-
čunajo radikali pridobiti del Davidovičevske-
ga kluba za koalico.

Pašićevci so imeli precej živalne razgo-
vore v predsedstvu radikalnega kluba, kjer
sta se nahajala Ilija Mihajlović in Ljuba
Zivković, na drugi strani pa je Marko Trif-
ković posetil bivši finančni minister dr.
Stojadinović v precej dolgem pogovoru.

Mnogo se je opazila tudi konferenca mi-
nistra Nikića s federalističnim prvkom po-
slancem dr. Polićem.

Zelo nervozni so muslimani in klerikalci,
ki se bojijo, da bodo Davidovičevci spreme-
nili svojo politiko, ne da bi se nanje ozira-
li. V Beogradu sta prihitela posl. Kurbević
in Smodej, ki sta vneto iskala informacij
pri raznih radikalih. Te konference so
celo dale povod za verzijo, da se vršijo
pogajanja tudi s klerikalci, kar pa radikali
najodločneje demantirajo.

Radić in njegovi se posvetujejo o položaju

**Bojijo se komplikacij ter so sklenili za vsako ceno se izogniti
konfliktom z radikalci. — Posl. Košutić o vstopu Davidovičevcev
v vlado. — Oster konflikt na seji HSS. — Izstop posl. Banko-
vića.**

Zagreb, 2. septembra n. Danes so se zbra-
li v Zagrebu Radićevi ministri, podtajniki in
člani vodstva HSS k seji, da jim da njihov
sej navodila, kako naj postopajo v času
njegov odsotnosti. Na seji je manjkala le
minister dr. Superina, ki se nahaja v Čr-
ni gori. Seja se je začela ob 8. zjutraj in
je trajala skoro do 13. popoldne.

O seji je podal kasneje državni podtajnik
v promocijskem ministru ing. Avgust Košutić
nekaj komunik, v katerem pravi, da
so najprej poročali ministri Pučelj, Krajač
in Šibenik.

Zatem se je razvila daljša in obširna de-
bata o političnem položaju. Košutićev komu-
nik pravi, da je bilo ta debata potrebna,
ker odputje Stepan Radić za dalj časa v
Ženevo in je bilo treba vse določiti za na-
daljnjo politično delovanje. Kot najvažnejše
je bilo v debati sklenjeno, da se še nadalje
vodi »politika sporazuma« z radikalno stran-
ko in da se morajo odstraniti vse nepravil-
ni, ki bi se pojavile. To naj se stori na seji ra-
dičevskega kluba, ki je določena za 14. okto-
bra v Beogradu ali Zagrebu, kar je odvisno
od tega, ali bo takrat Narodna skupščina že
imela svoje seje ali ne. Kar se tiče ministra
dr. Nikića, pravi Košutićev sporočilo, da se
na današnji seji o njem ni razpravljalo.

Po prečitanih komunikacijah so vprašali no-
vinarji gosp. Košutića, koliko je resnice na
stremljenju merodajnih krogov, da se ure-
niči nova vladna kombinacija z Davidovi-
čevimi demokrati in muslimani.

Ing. Košutić je odgovoril: »To so le go-
vorice. Nekaterim že preseda opozicija in
zato bi radi v vlado, pa to ne bo šlo.« Ne-
vprašanje, kaj je z dr. Nikićem in ali je res,
da je prišel dr. Nikić obvestilo ministri-
skega predsednika Uzunovića, da bo zave-
da dr. Nikića rešena v smislu radičevskih za-
htev, je dejal Košutić: »Tako se govori. Ve-
ste pa, da je tudi gosp. Radić sam izjavil, da
je bil njegov razgovor z ministrom dr. Ni-
kićem zaupen.« Na ponovno vprašanje, kaj
misli o povratku Nastasa Petrovića in Ljube
Jovanovića v radikalno stranko, je menil
gosp. Košutić: »To pomenja, da hoče biti
radikalna stranka močna. To velja tudi za
nas. Naši disidenti bi se radi vrnili. Vsi
bodo zopet sprejeti, razen dr. Nikića in dr.
Lončarevića.

Zagreb, 2. septembra. n. Z dobro infor-
mirane radičevske strani se čuje o situaciji
v njihovih vrstah: Današnja seja je bila po-
trebna zaradi poslednjih Radičevih shodov v

Hrvatskem Zagorju, ki so zelo omajali za-
upanje radikalov v resne namene radičev-
cev, da hočejo ostati na dosedajni liniji spo-
razuma. V takem položaju je seveda delo-
vanje Radičevih ministrov v vladi zelo te-
žavno. Bojijo se, da bi moglo v dobi Radi-
čev odsotnosti priti do kritičnih dogodkov
v vladi. Situacija po poslednjih Radičevih
govorih in izjavah ni še dovolj jasna. Vsaj
za radičevske ministre je bilo treba določiti
jasno stališče, da ne bi prišlo za Radičeve
odsotnosti do nadaljnjih komplikacij. Zato so
na današnji seji sklenili, da naj do Radiče-
vega povratka iz Ženeve ministri in vse
predsedstvo stranke se ogibajo vsaki stvari,
iz katere bi se mogli roditi nadaljni kon-
flikti v vladi.

Po seji je odputoval minister Pučelj v
Ljubljano na velesoj, ministra dr. Krajač
in Šibenik ter drž. podtajnika Košutić in
Pernar so odputovali zvečer v Beograd. Ste-
pan Radić in dr. Krnjević se odpeljeta jutri
zjutraj z brzim vlakom preko Trsta v Že-
nevo.

Zagreb, 2. septembra. n. Pozno zvečer se
je izvedelo, da je prišlo danes na seji vo-
dstva Radičeve stranke do ostrega konflikta
s poslancem dr. Bankovićem, ki je član an-
ketnega odbora. Dr. Banković je v svojem
govoru očital vodstvu stranke, da je v inter-
pelaciji proti dr. Nikiću postavilo kot prvo
točko pogodbo o prodaji imovine grofa Er-
dedyja, ko je vendar znano, da te zadeve ni
rešil dr. Nikić sam, ampak ministrski svet
in sta rešitev podpisala tudi takratna mi-
nistra HSS Stepan Radić in Pavle Radić sama.
Dr. Banković je zato izjavil, da izstopa iz Ra-
dičeve stranke. Najbrže se to pridružil sku-
pini dr. Nikića.

Ninčić na petu v Ženevo

Konferenca z Bodrerom v Benetkah.
Benetke, 2. septembra. t. Z jutranjim br-
zovlakom je v Benetke prispel jugosloven-
ski zunanji minister dr. Ninčić. Na kolo-
dvoru ga je sprejel italijanski poslanik v
Beogradu general Bodrero, s katerim je
imel dolgo konferenco.

Novi potresi na Azorih

Newyork, 2. septembra. s. Potresni sun-
ki na Azorih se ponavljajo. Po zadnjih po-
ročilih je bilo 800 oseb ubitih, 200 pa jih je
ranjenih.

Dr. Ninčić predsednik konference Društva narodov

**Določitev dnevnega reda konference. — Švedska odklanja špan-
ske zahteve. — Madriška vlada izjavlja svoj desinterese-
ment za delo Sveta Društva narodov. — Posredovanje Vatikana. —**

Ženeva, 2. septembra. s. Kakor se govori
v poučenih krogih, bo jugoslovanski zunanji
minister dr. Ninčić imenovan za predsednika
7. zasedanja Društva narodov, ki se prične
v pondeljek.

Ženeva, 2. septembra. s. Popoldne se je
sestal Svet Društva narodov pod predse-
stvom češkoslovaškega zunanjega ministra
dr. Beneša k zaupni seji, da določi dnevni
red sedanjega zasedanja Društva narodov.
K seji nista poslali svojih zaupnikov Brazil-
ja, ki je najavila, da bo izstopila iz Društva
narodov, ter Španija. Pri seji Sveta so za-
stopali Anglijo Chamberlain, Francijo Bri-
and, Italijo Scialoja, Japonsko Ishi, Belgijo
Vandervelde, Švedsko Nuden in Uruguay
Gumai. Na dnevnem redu zasedanja so pred-
vsem nastopna vprašanja: Ustanovitev stal-
nega sedeža v Svetu za Nemčijo, poročilo
posebne komisije za reorganizacijo Sveta
Društva narodov ter ustanovitev treh novih
nestalnih sedežev v Svetu, predlog glede
čl. 16. pakta o Društvu narodov (sankcije
proti kršitvi mira), finančna sanacija Ma-
džarske, finančna sanacija Avstrije ter umik
francoskih čet s saarskega ozemlja.

Stockholm, 2. septembra. s. Na predlog
Španije, naj se vprašanje Tangerja, ki je po
mnenju španske vlade ozko vezano s polo-

žajem v Društvu narodov, postavi na dnevni
red konference, je švedska vlada zavzela
odklonilno stališče. Nikakor pa se švedska
ne bo protivila sklicanju tangerske konfe-
rence, ako bi smatrala za potrebno prizadete
države.

Pariz, 2. septembra. s. Poročevalec Agen-
ce Havas v Ženevi poroča, da je madriška
vlada, ne da bi bila potakala na sklep Sve-
ta Društva narodov glede na predloge o se-
dežih v Svetu, ki ga je izdelal delovni odbor
Društva narodov, sklenila, da je desinterese-
sira na delu Sveta Društva narodov. Ge-
neralno tajništvo Društva narodov bo v 24
urah prejelo službeno noto madriške vlade,
ki mu bo sporočila ta sklep. — V Parizu
pričakujejo mnogo od intervencije, ki jo po
rimskih vesteh pripravlja Vatikan pri madri-
ški vladi. Govori se, da je nuncij v Madri-
du, ki je bil danes sprejet od papeža, dobil
nalog, naj sporoči španski vladi mnenje Va-
tikana, da je v interesu miru Evrope, ako
Španija obdrži svoje mesto v Ženevi in ako
tudi dalje sodeluje pri Društvu narodov.

Pariz, 2. septembra. s. Kakor poroča
«Daily Mail», je prispel v Ženevo turški di-
plomat, ki to pripravi vse potrebno za
vstop Turčije v Društvo narodov.

Strašen orkan na Španskem in v Angliji

**Veliko število mrtvih, mnogo hiš porušenih. — Požari, eksplo-
zije in železniške nesreče v nevihti.**

Madrid, 2. septembra d. Včeraj je v raz-
nih krajih Španije divjal strahovit vihar, ki
je napravil ogromna opustošenja. Zlasti so
trpele pokrajine Katalonija, Kastilija in
Estremadura. Mnogo hiš je porušenih. Vsed
orkana so ponekod izbruhli požari, ki so
še povečali škodo. Na morju se je prevrnila
cela vrsta ribiških čolnov in posadke so
utonile. Nad Barcelono in okolico se je ut-
gal oblak, vsled česar so bili mnogi kraji
hipoma pod vodo. Po dosedanljih poročilih
je utonilo ali je bilo ubitih 36 oseb, med njimi
tudi neki industrijec, ki se je peljal z
avtomobilom. On, njegova žena in petero
otrok so bili takoj mrtvi. V San Bandellu
se je pripetila med viharjem eksplozija, ki
je porušila pet hiš. Pri tem je bilo 5 ljudi
ubitih, 3 pa so bili ludo ranjeni. Vzrok eks-
plozije še ni poljasen.

Kako močan je bil orkan, se vidi iz tega,
da je vihar vrzel ekspresni vlak Barce-
lona-Valencia s tira. Vagonj so se prevrnil in
pokopali potnike pod seboj. Pri nesreči je
bilo po dosedanljih vesteh 20 potnikov mrt-
vih in 36 ranjenih.

Samo v okraju Cataluna cenijo število

mrtvih na več kot trideset. Zelo mnogo je
ranjenecv. Škoda znača več milijonov pe-
sov.

London, 2. septembra d. Nad Londonom
in okolico je divjal včeraj strahovit orkan
s silnim nalivom. Sirela je udarila v dva
voza cestne železnice, od katerih je eden
popolnoma zgorel. Sirela je udarila tudi v
deset stanovanjskih hiš in neko šolo, ki so
bile precej poškodovane. Na par mestih je
električna železnica poškodovana tako, da
so morali ponekod ustaviti promet.

V vzhodnem delu Londona je bilo vsled
strašnega naliva več sto hiš nar nar popo-
lnotno odrezanih od ostalega mesta. Vse kle-
ti in splošni spodnji prostori stavb so bili
polni vode.

Podobne vesti prihajajo tudi iz drugih
krajev južne Anglije. V Brightonu je udari-
la sirela v veliko tvornico, kjer se izdelu-
jejo električni aparati, in jo zažgala. Ogenj
se je tako hitro razširil, da je bilo vsako
gašenje zaman. Tvornica je popolnoma po-
gorela. Doslej še manjkajo poročila o pov-
zročen škodi. Tudi se še ne ve, ali je ne-
urje zahtevalo človeške žrtve.

Obramba ministra Nikića

Beograd, 2. septembra n. Minister za šu-
me in rude dr. Nikić je danes obširno od-
govoril na obtožbe radičevske interpelacije.
Uvodoma zatrjuje g. Nikić: »Za interpela-
cijo so bili zbrani podpis najvnlj kmetov
in pokvarjene gospode, kakor jo imenuje
St. Radić, na praznem papirju, na katerega
je šele kasneje prišla interpelacija. Kakor
se vidi, so bili podpis zbrani, še preden se
je vedelo, o čem bo interpelacija govorila.
Morala takega postopanja ne potrebuje ko-
mentirati.« Nato skuša poblati točko za to-
čko radičevske obtožbe. Glede podjetja Stein-
beiss, v katerega upravni svet je dr. Nikić,
ko je bil še radičev, imenoval tudi g.
Prepeluha, pravi, da je število članov
upravnega in nadzorstvenega sveta določe-
no s statutom delniške družbe »Šumsko-in-
dustrijsko podjetje Dobrolin-Drvar«, čegar
lastnica je država. Honorarjev za upravni in
nadzorstveni svet ni uvedel on, temveč mi-
nister Srškić, ki je določil tudi honorarje
članom upravnega sveta po 3000 Din, članom
izvrševalnega odbora pa po 5000 Din. Ho-
norarji upravnega, izvrševalnega in nadzor-
stvenega odbora znašajo 800.000 in ne 1
milijon 250.000 Din na leto.

Nov škandal radičevskega režima

Zagreb, 2. septembra t. Pod radičevskim
režimom se skoraj redno ponavlja slučaj, da
ob prvem ta ali druge uradniška skupina
ne prejme svoje plače. Zlasti na Hrvatskem
se to čisto dogaja. Tokrat so zopet prizade-
li ljudskoškolski učitelji. Včeraj, 1. septem-
bra, ni nikdo od njih prejel plače. Tolažili
so jih, da bodo plače danes nakazane. Toda
tudi danes se jim ni izplačalo nič. Na pro-
teste so jim na merodajnem mestu izjavili,
da še vedno ni iz Beograda kreditov in da
jim bodo izplačali prejemke v par dneh,
vendar še ne morejo povedati, kdaj se bo
to zgodilo. Naravno je, da se je učiteljsva
polastilo veliko razburjenje.

Italija in Mala antanta

Rim, 2. septembra. s. »Messaggero« od-
govarja v uvodnem članku praškemu soci-
jalističnemu listu »Pravo Lidu«, da Italija
ne namerava zrušiti Male antante, čeprav
zasleduje cilj, osvoboditi Malo antanto he-
gemonije neke druge velesile.

Vprašanje kontrole bolgarskega posojila

Ženeva, 2. septembra. t. Včeraj ob 5. po-
poldne se je vršil v hotelu »Beau Rivage«
sestane naših, rumunskih in grških delega-
tov radi posvetovanja o bolgarskem begun-
skem posojilu, o katerem bo te dni raz-
pravljaj Svet Društva narodov. Anglija ne
sprejema zahteve naše države, Rumunije in
Grške po stalni kontroli nad posojilom, ker
smatra, da je dovolj ako ona sama kot edi-
ni kreditor vrši nadzorstvo. Naša delegaci-
ja zahteva kompromis med našimi in angle-
škimi zahtevami, v tem smislu, naj bi se
prizadeti državam vsaj od časa do časa
zagotovila pravica nadzorstva nad porabo
posojila.

Za ljudsko samoupravo v cerkvenih občinah

Novi Sad, 2. septembra. t. Na skupščini
udruženja pravoslavnihi svečnikov je zago-
varjal pravoslavni svečenik Petar Bosanac
naziranje, da naj v cerkvi vlada narod skup-
no z duhovščino, ne da bi dalj episkopatu
absolutno oblast, ker stoji episkopat pogo-
stoma pod vplivom visokih političnih funk-
cijonarjev. Zagovarjal je ureditev samo-
upravnih cerkvenih občin, da bi se sveče-
niki ne mogli obkrojavati zaradi nečistih
rok. Po daljši razpravi je bil sprejet pred-
log, s katerim se naloži glavnemu odboru
svečeniškega udruženja, naj skrbi za to, da
se zakonski načrt o srbski pravoslavni cerk-
vi vendar še uzakoni, ter dela na to, da
se v zakonu o srbski pravoslavni cerkvi ka-
kor tudi v ustavi uveljavi načelo parlamen-
tarnosti. Otvoriti skupščine je pristojstvo
val tudi minister ver Trifunović.

Odbor za izenačenje davkov

Beograd, 2. septembra. p. Odbor za iz-
enačenje neposrednih davkov je popoldne
nadaljeval svojo razpravo. Sprejel je čl. 86,
ki se nanaša na odbijanje postavk pri ugo-
tovitvi davčne osnove pri delniških druž-
bah. Opozicija je stavila razne spreminje-
valne predloge, ki so pa bili vsi odklonjeni
razen predloga dr. Polića, po katerem se
smejo odbiti od davčne osnove dajatve za
trgovske, industrijske in obrtniške zho-
vne.

Reorganizacija centralne uprave

Beograd, 2. septembra. p. Minister
za izenačenje zakonov dr. Srškić je
mel danes daljši razgovor z ministri-
skim predsednikom Uzunovićem. Kas-
neje je dejal novinarjem, da gre za to,
da pride zakonski načrt o centralni
upravi čimprej skozi Narodno skupšči-
no. Načrt je sedaj pred zakonodajnim
odborom, ki ga je v načelu že odobril.
Vsekakor upa minister, da bo ta zakon
eden prvih, ki pride na vrsto na jesen-
skem zasedanju zbornice. Prepričan je,
da bo sprejet še pred 20. oktobrom, ko
se po ustavi sestane Narodna skupščina
k svojemu rednemu zasedanju. Na pod-
lagi novega zakona izda vlada potem
uredbo o reorganizaciji ministrstev, ki
jo je izdelal finančni minister dr. Perić.

Minister dr. Srškić je nadalje izja-
vil, da izda uredbo o novinarjih vse-
kakor še pred novinarskim kongresom,
to je pred 27. septembrom. Doslej je
le zato ni mogel izdati, ker lastniki li-
stov še niso odgovorili na njegova
vprašanja. (Udruženje lastnikov k temu
izjavlja, da sploh nobenih »vprašanj«
ni sprejelo.)

Stanovska lista trgovskih gremijev

Uničujoča demonstracija slovenskega trgovstva proti Jelačinovi konzumarski listi.

Poročali smo, da so delegati 24 od 27 trgovskih gremijev Slovenije postavili za predstojne volitve »stanovsko listo združenih trgovskih gremijev in za drug ljubljanske in mariborske oblasti«. Da varujejo strogo nepolitični značaj svoje akcije so zastopniki gremijev sklenili objaviti volilni oklic in kandidatsko listo le v svojem stanovskem glasilu »Trgovskem listu«, ki ga vzdržuje slovenske trgovstvo in za katerega prispevajo trgovski gremiji preko »Zveze« 40 tisoč dinarjev na leto. Toda »Trgovski list«, ki je moralno last organiziranega slovenskega trgovstva, je objavilo volilnega proglasa in kandidatske liste trgovskih gremijev odklonil. Interes konzumarske liste in g. Jelačina ni pripustil, da pride volja ogromne večine zavrednih slovenskih trgovcev, ki to glasilo plačujejo in vzdržujejo, v »Trgovskem listu« do veljave.

Volilni odbor trg. gremijev se je zato moral zateči pod streho »Obrtnega vestnika«, ki včeraj v posebni izdaji objavila volilni proglas in kandidatsko listo trgovskih gremijev. Ta objava predstavlja naravnost uničujočo obsodbo postopanja g. Jelačina. Okrog 200 najuglednejših trgovcev iz cele Slovenije jo je podpisalo, ki tvorijo naravnost impozanten »Volilni odbor združenih trgovskih gremijev in za drug« ter priporočajo svojim stanovskim tovarišem kandidate, o katerih se smelo reče, da predstavljajo najodličnejšo izbero iz vrst preizkušenih voditeljev in delavcev trgovskega stanu.

Ako primerjamo kandidatsko listo Jelačinovih konsumarjev s kandidaturami trgovskih gremijev, vidimo ogromno razliko v sposobnosti, ugledu in imenu kandidatov. O tem ni izgovoriti besedi. Konsumarska lista nosi na sebi obeležje zadrege; vidi se ji, da so jo sestavljali klerikalci in g. Jelačin z velikimi težavami, ker niso mogli dobiti kandidatov, stanovska lista gremijev pa je prava zbirka uglednih imen trgovcev, ki jih takorekoc pozna cela Slovenija. To listo priporoča 200 odličnih trgovcev iz vseh krajev naše ožje domovine, pod konsumarsko listo pa klerikalci niso mogli dobiti drugega podpisa nego onega g. Jelačina in Ogrina, pod katero so v očitni zlorabi zapisali njune funkcije kot predsednika, odnosno podpredsednika Trg. zbornice, kakor da bi konsumarska lista bila lista Trgovske zbornice!

Objava volilnega proglasa in kandidatske liste trgovskih gremijev predstavlja pravo demonstracijo organiziranega slovenskega trgovstva proti Jelačinu in zločinski akciji klerikalcev, ki bi hoteli Trgovsko zbornico iztrgati trgovcem ter jo pahniti v vrtnice svoje pogubne politike.

Mi bomo v jutrišnji številki ponatisnili proglas in podpise članov volilnega odbora. Danes objavljamo kandidatsko listo, ki jo bodo naši čitatelji z velikim pridom mogli primerjati z nedavno objavljenim konsumarsko listo.

Stanovska lista združenih trgovskih gremijev in za drug je ta-le:

I. kategorija:

KANDIDATI:

Ernest Hieng, veletržec z lesom, član načelstva gremija trgovcev Ljubljana.
Konrad Elsbacher, veletržec, načelnik gremija trgovcev in zbornični svetnik. Laško.

Vilko Weixl, veletržec, načelnik gremija trgovcev in zbornični svetnik, pod-

načelnik Zveze trgovskih gremijev, Maribor.
Anton Cvenkel, veletržec, član načelstva gremija trgovcev za srez Celje Sv. Peter v Savinjski dolini.

NAMESTNIKI:

Ivan Železnikar, trgovec in član načelstva gremija trgovcev, Maribor.
Anton Umek, trgovec, načelnik gremija trgovcev, Brežice.
Fran Gulda, veletržec, član načelstva gremija trgovcev, Maribor.
Fran Tivadar, trgovec, član načelstva gremija trgovcev, Dolnja Lendava.

II. kategorija:

KANDIDATI:

Ludvik Brumen, trgovec, načelnik gremija trgovcev, Murska Sobota.
Lovro Petovar, trgovec, član načelstva gremija trgovcev, zbornični svetnik, Ivanjovci.

Josip J. Kavčič, trgovec, podnačelnik gremija trgovcev, urednik »Trgovskega Tovariša«, podpredsednik trgovskega društva »Merkur«, Ljubljana.
Anton Adamič, trgovec, član načelstva gremija trgovcev, Celje.

NAMESTNIKI:

Ivan Ravnikar, trgovec in podnačelnik gremija trgovcev, Celje.
Janko Kostanjšek, trgovec, načelnik gremija trgovcev za srez Maribor, Sv. Martin pri Vurbergu.

Fran Pogačnik, trgovec, Ljubljana.
Leopold Fürsager, trgovec in načelnik gremija trgovcev, zbornični svetnik, Radovljica.

III. kategorija:

KANDIDATI:

Ivan Gregorc, trgovec, načelnik gremija trgovcev, Ljubljana.
Ferdo Pintar, trgovec, član načelstva gremija trgovcev, Maribor.
Fran Zebal, trgovec, načelnik gremija trgovcev za ljubljansko okolico, prvi podnačelnik Zveze trgovskih gremijev, Rudnik.

Janko Klun, trgovec, načelnik gremija trgovcev, Slovenjgradec.

NAMESTNIKI:

Josip Ivančič, trgovec, Ljubljana.
Srečko Kranjc, trgovec, načelnik trgovske zadruge, Sv. Lenart v Slovenskih gorah.
Anton De Gleria, trgovec, podnačelnik gremija trgovcev za srez Logatec, Dolenji Logatec.
Peter Mravljak, trgovec, Vuhred.

IV. kategorija:

KANDIDATI:

Alojzij Mohorič, trgovec, namestni član načelstva gremija trgovcev, predsednik Društva sejarjev za Slovenijo, Ljubljana.

Edmund Kastelic, trgovec, načelnik gremija trgovcev, Novo mesto-Kandija.
Fran Korošec, trgovec, član načelstva gremija trgovcev, zbornični svetnik, Gornja Radgona.

Ivan Snoj, trgovec, član načelstva gremija trgovcev, Ptuj.

NAMESTNIKI:

Anton Sila, trgovec, Ljubljana.
Fran Mikolič, trgovec, Sodražica.
Franc Kolenc, lesni trgovec, Juvanje pri Ljubnem.
Ivan Kos, trgovec, član načelstva gremija trgovcev, Slovenska Bistrica.

»Samostojna Slovenija« pri Jelačinu in klerikalcih

Občni zbor trgovskih gremijev v Kranju in beograjski centralizem kot pomagač ter odrešenik g. Jelačina. — Radi osebnih in strankarskih interesov se je »Samostojna Slovenija« zopet enkrat skrla za hrbet centralistov v Beogradu.

Na Vidovdan, dne 28. junija t. l. se je vršil v Kranju občni zbor »Zveze trgovskih gremijev in za drug za Slovenijo v Ljubljani«. Na dnevnem redu so bile tudi volitve novega odbora, ker je staremu odboru potekla funkcjska doba. G. Jelačin je kot predsedujoči to točko dnevnega reda izvedel tako, da je mesto volitev novega odbora ostal stari odbor s predsednikom g. Jelačinom. Proti postopanju g. Jelačina ob tej priliki je bilo vloženih na mestni magistrat ljubljanski kot pristojni nadzorstveni oblasti »Zveze gremijev« šest pritožb, ki so bile podpisane od 36 delegatov kot zastopnikov devetih raznih gremijev.

V pritožbi navajajo delegati: 1.) Da so bili na občnem zboru navzoči in so tudi glasovali ne samo delegati, temveč tudi ljudje, ki glasovalne pravice sploh niso imeli. 2.) Da so bili na ta način izvoljeni v »časni odbor« tudi taki došednji odborniki, ki niso več delegati, vsled česar tudi izvoljeni ne morejo biti. 3.) Da se je ta izvolitev izvršila z vzklikom, da je velik del delegatov proti temu načinu volitev protestiral; in 4.) Da izid volitev ni bil pravilno konstatiran, ker se glasovi sploh niso šteli. Iz teh razlogov pritožniki trdijo, da so volitve neveljavne ter prošjo, da jih mestni magistrat razveljavi.

Mestni magistrat je g. Jelačina opetovano pozval, da predloži pravilno opremljen zapisnik občnega zbora Zveze gremijev, a zaman. Končno je izdal odlok, s katerim se na podlagi obrtne-

nem zboru v Kranju ter odreja, da vodi posle i nadalje stari odbor, ki pa mora sklicati nov občni zbor najkasneje do 1. septembra z edino točko dnevnega reda: Volitev novega odbora in računskih pregledovalcev. Proti temu odloku je bila dopuščena pritožba na velikega župana.

G. Jelačinu se kot predsedniku »Zveze gremijev« ni zdelo potrebno, da b obvestil zvezi odbor o tem odloku mestnega magistrata. G. Jelačin od 28. junija naprej niti ene seje načelstva Zveze ni sklical. Ne da bi smatral za svojo dolžnost dobiti od odbora pooblastilo za vložitve pritožbe proti odloku mestnega magistrata, je g. Jelačin kar na lastno pest položil pri velikem županu pritožbo, ki jo poleg sebe niti družbenemu tajniku ni dal v podpis. Vse to samopašno in za družbeno življenje ne-kvalificirano postopanje g. Jelačina je vzbudilo v vrstah gremijskih članov in gremijev velikansko ogorčenje, ki se sedaj kaže proti Jelačinu tudi v splošnem odporu vseh trgovskih organizacij in vseh trgovcev, katerih ime za slovensko trgovstvo kaj znači.

Sedaj je Jelačinova pritožba proti mestnemu magistratu krenila zopet novo pot. Oni ljudje, ki vodijo v Sloveniji baš sedaj volilni boj za zbornico pod devizo avtonomije, so se zahrbtno zatekli v centralistični Beograd, da jim priskoči na pomoč. Tako smo čakali, da je minister Krajač poklical akt o Jelačinovi pritožbi v Beograd, daš reševanje takih pritožb sploh ne spada v kompetenco beograjskega centralizma.

so torej oni, ki so radi svojih osebnih in strankarskih interesov zopet nekaj nesli v Beograd, kar spada že po obstoječih zakonih v avtonomno reševanje v Sloveniji. To je baš ista praksa, kakor so jo uvedli in uvajali klerikalni in avtonomistični voditelji SLS, ko so postali — ministri! saj je n. pr. g. Sušnik kot minister nastavljal železničarje najnižjih kategorij, dr. Korošec pa je kot prosvetni minister izvrševal imenovanja učiteljev direktno iz ministrstva in brez predlogov Ljubljane.

Usoda Jelačinove pritožbe je nov klasičen dokaz za neiskrenost in nepoštenost avtonomistov ter tudi dokaz, da se avtonomisti takoj izopemlje v najbrezobzirnejšega centralista, čim to njegovemu žepu ali njegovi politični špekulaciji koristi. Brez načel, brez moralne in brez politične časti so ljudje, ki doma pridigujejo »samostojno Slovenijo«, a se istočasno na vso moč trudijo, da bi uničili zadnje ostanke samostojnosti državne uprave v Sloveniji.

G. Jelačinu centralistična pomoč navzlic temu ne bo velika zalegla, ker trgovski gremiji niso cunja, da bi si kdorkoli z njimi brisal noge. Tudi trgovski minister je zanje v internih zadevah faktor, ki nima niti pravice, niti možnosti, da bi oviral njihovo svobodno udejstvovanje. Naj g. Krajač kliče akte v Beograd kolikor hoče, tega ne bo preprečil, da bodo trgovski gremiji in organizirani slovenski trgovci z g. Jelačinom obračunali tako, kakor zasluži.

Politične beležke

Tudi g. Ogrin se poslužuje laži

G. Ogrin je s svojim podpisom objavil v »Slovincu« in drugih klerikalnih listih objavo konsumarske kandidatske liste za zbornico pa piše v tej objavi med drugim dobesedno tudi to-le: »Borbo za pravo stanovsko obrtno listo vodi podpisani podpredsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki je obenem predsednik obrtnega odseka te zbornice.« Konstatiramo, da g. Ogrin ni predsednik obrtnega odseka te zbornice, ker je to g. Franchetti. Treba velik porcijon drznosti in nesramnosti, da kdo v javnem proglasu s svojim imenom krije take falzifikacije, ki so očividno namenjene le za varanje in slepilo volilcev. Kako naj g. Ogrin še kaj drugega verjamejo in kako naj mu zaupajo svoje zastopstvo, ako se niti v volilnem proglasu ni mogel izogniti tako očitne laži. Menda je postala med klerikalci zadnji čas lažljivost in falzifikatorstvo kužna bolezen. Za dr. Kulogovca, o katerem smo že nešteto krat ugotovili, da je lažar, prihaja sedaj na sramotni oder laži tudi g. Ogrin. V čim dalje lažji luči se kažejo voditelji SLS.

Bratje med seboj

Kakor poroča »Slovinc«, je dr. Korošec izjavil zadnji teden v Murski Soboti, da je sedanja vlada v vsej državi spravila kmeti, obrtniki in delavca na rob propada. Narod nima kruha, čez zimo in na pomlad mu grozi pomanjkanje, vlada pa se za ta obupen položaj ne zmenja, je naglašal dr. Korošec. Vlada ničesar ne dela in uprave se od dne do dne slabša, kar se vidi povsod, zlasti pa na naših železnikih. Grade se nove proge, na vzdrževanje pa se ne misli in odhod izvirajo nove nesreče in propadanje, kar je požrlo že milijarde. V tem delu je dr. Korošec še marsikaj bridkega povedal na naslov radikalno-radikalne vlade, tako, da se kar čudimo, odkod ta pogum proti radikalom in radicevcem, katere so klerikalci angažirali za svoje pomagače pri volitvah v trgovsko zbornico v »enotno gospodarsko fortro«. Kaj si pač moremo obetati od take »gospodarske fronte«, v kateri so ljudje, ki so po dr. Koroščevi izjavi spravili po vsej državi in ne samo v Sloveniji kmeta, obrtnika in delavca na rob propada?

Zakaj so nikifirci zapustili Radića?

V zagrebški »Domovini« objavlja posl. dr. Ivan Lončarevič, zakaj so dr. Nikifirci pristali zapustili Radića. Predvsem ugotavlja, da niso zato izstopili iz Radićevega kluba, ker niso hoteli od svojih poslanskih dnevnih ničesar odstopiti za strankine namene, saj je tudi Pavle Radić z mnogimi drugimi obdržal vse dnevnice, pač pa so izstopili zaradi tega, ker so izgubili zadnje zaupanje v St. Radića, da je zmožen voditi hrvatsko politiko v Beogradu, kar je ostalem sam v redkih trenutkih iskreno izjave priznal. Dr. Lončarevič naglašala se more hrvatska politika voditi samo na dva načina, bodisi, da so Hrvati v opoziciji, bodisi, da sodelujejo pri državni upravi. St. Radić se je v obeh slučajih pokazal popolnoma nesposoben. Za opozicijo St. Radić ni, ker jo vodi tako nespretno, da mu more vsaka vlada nastaviti nož na vrat v prepičanju, da bo St. Radić prej kot je pričakovali, vse dolo proti sebi odbrl in pohvalil. Treba se je samo spomniti samostojne Hrvatske, republike izjave od 27. marca ter Radićeve luknje. Konstruktivno delo v vladi pa je na drugi strani zopet Ahilova peta St. Radića, ker se mu mešajo najnavadnejši pojmi o odnošajih med Srbi in Hrvati. Dr. Lončarevič vprašuje, kako je mogoče, da šef vladne stranke, Hrvat in doverljivi minister izjavlja na meji države, nekoliko metrov od Italije, da je treba udariti Srbe s pestjo po nosu, ker se ne bodo prej spametovali, dokler jih ne bo obšla kri. Kako si naj zamišljamo vodstvo države, ako se njeni voditelji ne bodo samo psovali z banditi in lovili, temveč se bodo pričeli bati tudi s pestmi? Kot tipičen primer Radićeve nesposobnosti navaja dr. Lončarevič, kako je Radić izgubil ministristvo prosvete in kako je to bil posledični rezultat njegovega

ni Uzunovićevo vlado. Radića so tovariši opozarjali na neizogibno in nepotrebno krizo vlade, ko pa je Uzunović izvajal posledice, je postal vpricho vseh toliko perpleksen in razburjen, da so se celo seljaški poslanci izražali o njem pomilovalno. Nepristano je ponavljal, da je vsega kriv Uzunović ki je napravil iz resolucije vprašanje, ko pa je končno spoznal, da bi se mogel znajti v opoziciji, je pred vsemi na klubo vi seji priznal, da je pogršil in da ne bi napravil vprašanja iz vladne resolucije, ako bi vedel, kaj se bo zgodilo. Prosil in za klinjal je Uzunovića, naj ostane vse pri starem, ker ni mislil povzročiti vladne krize in ker se je zmotil. Obupan je v one mogli iskrenosti pred polovico svojih poslancev skoro jokaje izjavil, da se hoče popolnoma umakniti v Zagreb, da se ne bo več bavil s politikom, temveč samo z znanoštvom in literaturo. Dr. Lončarevič vprašuje, ali more St. Radić po lastnem priznanju svoje nesposobnosti še zahtevati, naj mu kdo sledi. Dr. Lončarevičeve navzvebo so interesantna razkritja izpa kulis vodstva HSS.

Originalnosti Radićeve stranke

Beograjske »Novosti« pišejo polno žgoče ironije, da je St. Radić prinesel mnogo novega in originalnega v naše politično življenje. Med drugim tudi to, da vodi Radić kot šef stranke s seboj s shoda na šod državnega podtajnika ministrstva policije, ki izdaja kar na shodu proti političnim nasprotnikom neposredne naredbe policiji in žandarmeriji. Še bolj originalno pa je, da isti drž. podtajnik dr. Pernar, član vlade, potem interpellira isto vlado z javnim vprašanjem na min. predsednika. To je nenavadno vsaj v normalnih državah. Pod vlado, katere ministri se obtožujejo anketnemu odboru z obtožbo iz vrst vladne večine same, sicer to ni najbolj čudna stvar, vendar pa je neobičajna.

Poraz Pavla Radića v Bosni

Od kar je Stipan Radić jedva odnesel peto iz Bosne, je začela slaba presti tudi njegovemu nečaku Pavlu, ki se je v soboto zvečer podal v tamošnje kraje popravljat omajane šanse med svojimi volilci. Novine beležijo, da je Pavla poslušalo v sarajevskem hotelu Trebeviću jedva 40 ljudi, in celo banketa, ki je nato sledil ter je bil pripravljen za 60 oseb, se je udeležilo komaj 18 oseb. Naslednji dan je Pavle Radić doživel enak poraz v Fočnici, kjer ga maloštevilni zborovalci niso marali poslušati, marveč so mu samo predlagali svoje prošnje. Skrajno nezadovoljen je Pavle sedel v avto ter oddiral proti Zenici in Beogradu.

Usodni korak Bolgarije

Beograd, 2. sept. p. V »Politiki« razpravlja na uvodnem mestu bivši min. v kabinetu Stamboliškega, Nedeliko Atanasov, o bolgarskem posolstvu in o splošni politiki sedanje bolgarske vlade. Izjemne koncesije angleškemu kapitalizmu za izvoz mesa iz Bolgarije ter koncesije za eksploatacijo gozdov na Rodopih in z druge strani zaključitev predhodnega posojila po sklepu angleške vlade v znesku 400.000 funtov sterlingov — to so nove gospodarske zveze, s katerimi je Bolgarija navezana na angleški državni voz. Bolgarska vlada se pod Ljapčevom vrača na stari korburski program. Propadla je v svoji notranji gospodarsko-finančni politiki in spravila Bolgarijo do bankrota. Ljapčev je zapustil spasonosno pot za Bolgarijo in za mir na Balkanu. Pred najvišimi Bolgari dokazuje, da vodi veliko politiko z vesilicami, v resnici pa rešuje svojo stranko pred propadom in kisanjem s političnega horizonta, na ta način, da potom koncesij in posojil prodaja svoj narod. Kot prvi rezultat teh angažmanov in orientacij se javlja prepoved kongresa vseslovenske omladine iz Poljske, Češkoslovaške, Jugoslavije, Rusije in Lužičke Srbije, sklicanega v Sofiji, na katerem naj bi govoril dr. Hodža. Malinovski in St. Radić. Ta povratek nazaj vodi k novim spletkam, presenečenjem in nemirnom na Balkanu ter pripravlja bolgarsko pleme kot nljivo za tul plug. Cankov je bil veliko zlo za Bolgarijo in slovanstvo, toda Ljapčev je dvakrat hušji. Cankov je potolkel del naroda, a Ljapčev je zastavil in prodal njegovo dušo in telo.

V Italiji pravica nad vse

Rim, 2. septembra. s. Kakor javlja »Polopolo di Roma«, se je odvetnikom, ki so člani fašistovske stranke sporočilo, da v političnih procesih ne smejo nastopati proti fašistom in da morajo za zastopstvo pri gotovih civilnih in trgovskih procesih dobiti dovoljenje fašistovskih oblasti.

Amnestija na Poljskem

Varšava, 2. septembra. d. Potrjujejo se govornice, da namerava vlada amnestirati generale, ki so bili za majskega prevrata aretirani. Med njimi je tudi bivši vojni minister Malczewski. General Rozwadowski, ki sedi skupaj z Malczewskim v zaporu, je poslal vladi pismo, v katerem odklanja nameravano amnestijo in brezpogojno zahteva sodno razpravo.

Države Južne Amerike za priznanje Rusije

London, 2. septembra. d. Argentinijska, Čile in Brazilija se pogajajo sedaj z moskovsko vlado o diplomatskem priznanju sovjetske Rusije.

Čičerin okrevale

Moskva, 2. septembra. d. Komisar za zunanje zadeve Čičerin, ki je že pred par tedni resno obolel, je že toliko okrevale, da ga je smatrati za rekonvalescenta. V par dneh nastopi daljši dopust. Čičerin najbrže odputuje iz Berlin, potem pa v kako nemško ali francosko letovišče.

Državljska vojna na Kitajskem

London, 2. septembra. s. »Daily Mail« javlja iz Šangaja, da nadaljujejo kantonske čete svoj pohod v smeri proti Hankavu ter ostro pritiskajo na četo Vupeifuja. Vest, da je bil Vupeifu težko ranjen v prsa, se potrjuje. Njegove čete so imele težke izgube. Zelo dvomljivo je, ako se mu bo posrečilo ustaviti pohod kantonskih čet, ki jim poveljuje ruski general Ragel ter mnogi ruski častniki. Angleška križarka in druge inozemske vojne ladje so dosepele v Hankav. Radi prodiranja kantonskih čet je bilo v Šangaju proglašeno obsedno stanje.

Zasedanje mehikanskega kongresa

Newyork, 2. septembra. s. Associated Press javlja iz Mehike: Snoci je bil odprt kongres. Prečitala se je poslanica predsednika Callesa, ki pravi med drugim, da so odnošaji Mehike napram inozemstvu normalni. Kongres se bo v prvi vrsti bavil z verskim vprašanjem ter s socijalno zakonodajo.

Mexico City, 2. septembra. s. Katoliški episkopat je naprosil kongres, naj izpreme ni ali prekliče verske klavzule ustave, na podlagi katerih je predsednik Calles izdal svoje dekrete.

Mamuti na Moravskem

Praga, 2. septembra. (brž.) Pri Vistonicah na Moravskem so odkrili znamenite predzgodovinske najdbe, med drugim ostanke 14 mamutov.

K situaciji v Češkoslovaški

R. — V Pragi, 1. septembra

Bivšega min. predsednika Švehlo, ki biva na lečenju v Karlovih varih, je posestila želja cela vrsta politikov, tako iz republikanske stranke kakor tudi iz drugih strank bivše vsenarodne koalicije. Obiščeta ga tudi voditelj nemške agrarne stranke sen. Křeppek in posl. dr. Spina. Ne more pa se med tem reči, kako so Švehlovi nameni. Sodilo se je, da napravi poskus za obnovo vsenarodne koalicije, ali ta misel je sedaj malo verjetna. Izvrševalni odbor čsl. soc. dem. stranke je sklenil, da ne vstopi v nikakr vladno večino, marveč da bo stranka delovala za zbližanje socijalističnih strank. Gre za stvaritev češko-nemškega soc. bloka, v katerem bi bili češki in nemški soc. demokrati ter čsl. socijalisti. Komunisti ostanejo ob strani, ker so negativni pri pridržavanju življenja. Soc. demokrati upajo, da stranka čsl. socijalistov, zrahljana po notranjih sporih, sprejme ponudeno sodelovanje in udeležbo, se toliko bolj, ker hoče Křofač voditi stranko po željah min. dr. Beneša in v duhu bivšega političnega realizma.

Ob sedanjih okoliščinah bi bilo verjetno, da pride do daljšega sodelovanja čeških in nemških meščanskih, takozvanih carinskih strank (po glasovanju za zvezdeleške carine). Ni izključeno, da osare med tem na krmilu uradniška vlada in bi se pripravljala pot parlamentarni vladi, do katere vsekakor že z ozirom na bližajočo se volitve predsednika republike pride še tekmo jeseni. V političnih krogih se razglša, da se misli v dogledni dobi na večino in vlado češko-nemške-zelene koalicije, ki bi jo tvorili češki in nemški agrarci, obrtniki in socijalisti. Med tem pa še ni sklepa o sklicanju parlamenta. Najbrže se prične zasedanje šele po povratku članov čsl. nar. shromaždena iz Beograda, torej sredi oktobra.

Ena prvih nalog jesenskega parlamentarnega zasedanja bo gotovo proračun. Finančni minister dr. Engliš se je te dni izrazil o novem državnem proračunu, da je aktiven in da se uveljavijo v njegovi sestavi že nova načela, zlasti oddelitev uprave državnih podjetij (železnice, pošte itd.).

Razvoj političnih dogodkov v Češkoslovaški se bo vršil odlej je v znatni meri pod vtisom volitev prezidenta republike, ki se bodo vršile spomladi 1927. Gotovo je, da bo prezident Masaryk znova kandidiral.

Gibanje takozvanih fašistov dobiva v zadnjem času novih tal. Pristaše ima posebn v delu stranke čsl. nar. demokracije, ki vidi v tem gibanju zlasti oporo proti komunistom in vsem prevrtnim ter irredentističnim življenjem. Skupina stranke, mlajša intelligencija, združena okoli tednika »Demokracija Střed« pa se postavlja ostro proti naklonjenosti nekaterih činiteljev stranke do fašizma in zahteva, da bi vodstvo stranke v tem smislu storilo sklep, ali ne bo stranka trpela škode. O svrvi se bo razpravljalo začetkom septembra v izvrševalnem odboru stranke.

Zanimivo je, da te bivši min. predsednik in šef agrarne stranke Švehlo, ki prihaja v glavnem v poštev kot voditelj bodoče parlamentarne vlade, se daleč odmaknil od dosedanjega svojega stališa, da je koalicija s socijalisti državna potreba. V glavnem glasilo agrarne stranke »Venkov« je danes izšel očividno inspiriran uvodnik, ki odločno odklanja trditve soc. dem. listov, da Švehlo ne bi vstopil v nobeno vlado, v kateri bi ne bili socijalisti. Članek je vzbudil v čsl. politični javnosti veliko pozornost. Nič manj pa se ne komentira ostri povdarek, s katerim odklanjajo »Narodni Listy«, organ narodno demokratske stranke (Kramářove), vsako možnost, da bi ta stranka sodelovala v vladi, v kateri bi sedeli nemški ministri.

Darujte za dijaške kuhinje

Naši kraji in ljudje

Mariborski uradi in nove šole

Zadnji čas prinaša »Slovenec« iz Maribora dan na dan netočna in tendenciozna poročila, ki imajo samo en cilj, peti neza- služen hvalno in slavo klerikalcem za za- služe, ki jih nihče drug ne vidi v Maribo- ru, obenem pa se zaletuje v ljudi, ki se res trudijo za blagostanje Maribora. Včeraj so na primer neresnično poročali, da je ve- liki župan odobril odpoved mestne občine, ki hoče s 1. januarjem vreči na cesto ura- de finančnega ravnanstva na Slomškovo- vem trgu in s tem obenem 25 rodbin iz ta- kovanih Kokošinecovihih hiš, ki so last ere- ja in kamor bi se naj potem vselilo finanč- no ravnanstvo. Da vrže odij preganjanja z ramen klerikalnega župana, trdi neresni- čno dejstvo, da je veliki župan to neume- sto odpoved odobril. Dejanski je se svoje- časno veliki župan res trudil, da je obiš- na po ceni kupila hišo na Slomškovem tr- gu in je s tem omogočil čim prejšnjo vpo- stavitev uradov velikega županstva, ki do- najdejo mestu gotovo velike nove dohodke. Tozadevne pogodbe pa ni sklenil z mestom veliki župan, ampak finančna delegacija in tudi sedaj veliki župan na odpoved sploh ni imel nobenega vpliva in je zato tudi od- bril ni. Pač pa se veliki župan obenem tru- di doseči pri vladi, da se v Mariboru se- zida veliko uradno poslopje, v katerem bi se na- mestilo tudi finančno ravnanstvo poleg policije. V to svrhu je finančni minister že obljubil dati v prihodnji proračun letni pri- spevek 500.000 Din, ki bi se daljalo skoraj 15 let, s čimer bi bilo to lepo poslopje krito. Če pa bi država po zaslugi klerikalcev iz- silila premostitev finančnega ravnanstva v svoje stanovanjske hiše v Gosposko uli- co in jih v to svrhu adaptirala, bi veliko- potezni načrt za zgradbo uradnega poslop- ja, pri kateri bi mariborski gospodarski in drugi krogi veliko zaslužili, padel v vodo.

Ravno tako je zlobno in neresnično po- ročanje katoliškega »Slovenca« o odložitvi gradnje nove deške meščanske in ljudske šole v Mariboru. To veliko stavbo, prora- čunano na 6 milijonov dinarjev, bo baje morala občina odložiti, ker veliki župan ne pusti okrajnemu zastopu prispevati sklenje- nega prispevka 1.500.000 Din, kar bi moral okrajni zastop plačati za otroke, ki bi obiš- skovali to šolo s Pobrežja, Studencev in druge okolice. Mariborska meščanska šola v bodoče radi tega ne bi smela več spre- jemati otrok iz okolice. Vse to je laž. V resnici je veliki župan dr. Pirkmaier, kate- remu vsi objektivni in nezagrizeni nasprotni- ni priznavajo njegovo neobičajno veliko skrb in trud ter uspešno delo za razvoj Ma- ribora kakor vse oblasti, odobril letošnji proračunsko postavko okrajnega zastopa 100.000 Din za omenjeno zgradbo in jo bo gotovo tudi prihodnje leto, če bo postavlje- na v proračun. Črtal pa je zakonito nedo- pusten sklep gerenta dr. Leskovarja, s ka- terim je obremenil okrajni zastop za 10 let, ker gerent v to ni bil upravičen. Klerikal- cem gotovo iz bogsigavdi kakoga drugega vzroka ne diši nova stavba, radi katere so se že svoječasnno dčili s pavovim perjem in bi radi sedaj zvalili krivdo pred javnostjo na velikega župana dr. Pirkmaierja, ki jim že dolgo leta leži globoko v želodcu in mu v nobeni stvari ne morejo ničesar očitati- ter si tako neprestano izmišljujejo laži, ki jih je lahko z roko otipati. Poskrbeli bomo, da naše javnosti ne bodo varali, sicer pa ta javnost itak ve, da je treba o »Sloven- čevih« vesteh misliti ravno nasprotno.

Izšla je I. številka humorističnega lista »MUHE«.

List bo izhajal začasno le enkrat na mesec. Izvod stane Din 2.— Dobiva se v vseh tiskarnah. Za naročnike stane štiri številke Din 7.50.— Kdor želi list v razpisni ali na ogled, naj piše na upravo »MUHE«, Ljubljana I., poštini predal.

250 dragocenih daril

bo med dame razdeljenih. Vsaka dama, ki kupi izborno

Creme Mouson

naj zato shrani numerirani karton.

Požar v Strahomerju pri Tomišlju

V torek, ob 0.30 ponoči, je nenadoma pričelo goreti na podu posestnika Janeza Mačka v Strahomerju pri Tomišlju. Ogenj je bil očitno podtaknjen, tako vsaj kaže- jo razna znamenja. Požar je uničil skedenj in podstrešje hiše in leva Janeza Mačka, posestnik Frančiški Glašičevi pa hlev in ostrešje. Bila je velika nevarnost, da ob- jame ogenj vso vas Strahomer, kjer so strehe večinoma krite s slamo. Da se to ni zgodilo, je v prvi vrsti zasluža vrlih ga- silcev iz Iške vasi, ki so prihiteli prvi na kraj nesreče in stopili v rešilno akcijo že ob enih ponoči, čeprav je Iška vas odda- ljena od Strahomerja 20 minut. Gasilno orodje sta pripeljala načelnik in ordinar iz Iške vasi sama. Z gasilci je prihitel tudi agilni šolski upravitelj v Iški vasi g. Fr. Grašič, ki je vodil gasilna dela tako uspeš- no, da je bil požar zadušjen še tekom ene ure in je bila odstranjena preteča velika nevarnost za vso vas. Pohvaliti pa je tre- ba tudi dekleta, ki so neumorno pomagala pri brigadah. Razen domačega društva se je udeležilo gašenja tudi društvo iz Ver- blenja. Ogenj je bil zadušjen še predno so pregoreli leseni stropi na hišah. Škoda zna- ša približno 250.000 Din, ki je krita le z neznatno zavarovalnino.

Strahovito zločinstvo na Petrovi gori

Ustrelili moža in ženo, 8-mesečnega otroka položili med ubite starše in po- tem zažgali postelji.

V noči od 8. na 9. februarja 1925, ravno na dan skupščinskih volitev, se je dogo- dil v Petrovi gori pri Bihaču v Bosni na- ravnost neverjeten zločin. Samotna koliba nadzrateljca rudarjev, Antona Pirca, je ka- krat zgorela, z njo vred Anton Pirc in nje- gova žena Rezika ter njihova 8-mesečna hčerka Zdenka. Grozna je bila smrt tega nedolžnega deteta. Deklica se je živa spar- ila na ognju med stojimi starši, katere so zločinci ustrelili s samokresom. V kolbi so našli samo pooglenele kosti. Šele meseca marca so izsledili zločinca v 34letnem Ah- medu Bešliću in Omeru Hrušču, dočim so poprej osumili strašnega dejanja delav- ca Gjura Čalčica, ki je iz nerazumljivega vzroka celo izjavil, da je v resnici on iz- vršil grozno dejanje, pozneje pa svojo iz- javo zopet prekalal. Omer Hrušč, star ko- maj 21 let, rodom iz okolice Bihača, je po aretaciji pred sodiščem sledeče opisal do- godek one grozne noči:

Dne 8. februarja 1925 okoli poldne je pri- šel k meni Ahmed Bešlić in me pozval, naj greva iskat dela v Petrovo goro. Pred nočjo sva prišla do barake Antona Pirca, ki sva ga poznala že od poprej, ker sva delala nekaj časa pri njem, in ga našla do- ma z ženo in otrokom. Ahmed je prošil za prenočišče in Pirc nama je drage volje dovolil, da prespiva noč pri njem. Zvečer je Pircova žena Rezika prinesla še večer- jo, ki pa jo je Ahmed odklonil. Jaz sem bil sicer lačen, vendar sem kot mladi ml- čal. Ker me je močno zeblo, sem sezul čev- lje, se vlegel poleg peči in zaspal. Pirc in njegova žena sta se nekaj časa še razgo- varjala, nato pa se vlegla tudi onadva k po- čitki. Pircova žena je Ahmeda nenadoma pre-

budil, mi ukazal, da naj se obujem in g- idem pred hišo na stražo. Pirc in njegova žena sta spala na postelji, na klopi poleg njih pa mala Zdenka. Ahmed je nato užgal svečo, stopil k postelji, potegnil iz žepa samokres in izstrelil v Pircovo glavo in vrat dva strela. Pirc je bil takoj mr- tev. Njegova žena Rezika se je prebudila in obupno zaklicala: Nikar Ahmed! Toda Ahmed se ni zmenil za njene mило proše- če glasove in je ustrelil tudi njo. Nato se je okrenil proti meni in mi zagrozil, da se bo enako zgodilo tudi z menoj, ako ne bom molčal. Obljubil sem mu Ahmed je zatem zagrabil na klopi ležečo Zdenko, jo vrgel na posteljo med umnjene starše, potegnil iz postelje slamo in zažgal.

Razbojnika sta po strašnem dejanju od- šla na Omerov dom, se tamkaj preoblekla v ukrađeno perilo in obleko in potem po- begnila. Ahmeda Bešlića so aretirali v Djakovu, kmalu za njim pa tudi Omera Hrušča, ki ga je jzdal čevlji, katerega je ukradel umorjenemu Pircu. Proti obema se je vršila pred sodiščem v Petrinji pred me- seci razprava in je bil Ahmed obsojen na 20. Omer pa na 8 let težke ječe. Višje so- dišče pa je iz formalnih in materialnih raz- logov razveljavilo to obsodbo in odredilo novo razpravo, ki se je pričela pred za- grebskim senatom, kdo je pravzaprav mor- lelec Pirc in njegove družine Ahmed Beš- lać dolži namreč strašnega dejanja svo- jega tovaršja Omera Hrušča in pravi, da je med strašnim dejanjem stal on samo na straži, Omer Hrušč pa trdi ravno naspro- tno. Za izid razprave vlada v zagrebški jav- nosti veliko zanimanje.

Na Rovtarskem Akropolisu

O Rovtarskih Atenah ste menda že čuli. Da pa se dviga nad njimi Akropolis — Vrh Sv. Treh kraljev, to je menda malo komu znano. Tudi sam ne bi šel tja, da me ni tja pršlo nedeljo gnala gola radovednost. Da bodo plesali na Akropolisu, igrali, godli- in plesali, tako je bilo rečeno v Atenah, pi- sano pa tudi na plakatu, na portu Merkurja Antonia.

Precej atenskih plebejcev nas je krenilo tja. Izvolili smo si centurja, da smo prišli čim prej, kajti Apolon je strašno priiskal, čevlji na pritisk pa žulili in žulili. V dobri uri smo imeli pri Dolinarju — zapik. Obhodovali smo tamkajšnje brhke nifme, še bolj pa napredne Vrhovce, ki so imeli pod kozlozem svojo prireditel. »Zamorca« so igrali in prav lepo godli, nato pa še p'e- sali. Da imajo gori narodno godbeno dru- štvo, mi je bilo znano. Toda šlo mi je po glavi, kdo je kapelnik. Očividno mi je g. kapelnik že sam bral željo na nosu, kajti prišel mi je takoj nasproti in odprl usta. Za Boga — brat Čeh! Zanimalo me je, kaj ga je zaneslo na Vrh. Prijazno mi je po- jasnjal, da se je med vojno tamkaj oženil in da je kakor vsak Čeh tudi on godec in Sokol. Razkazal mi je društveni oder, ki ga je sam ustvaril, pripovedoval o društv- nem delovanju, o naši narodni mladosti itd. Da bi ga slišali, s kakim ponosom in žarom je govoril in pel o svoji veliki do- movini. Čestitati moramo Vrhovcem, da imajo v svoji sredi tako idealnega narod- nega učitelja.

Ostali bi med njimi še dalj časa, a smo morali še v cerkev Treh kraljev, katera je začasno brez svetilnic, ki je kakor nater

Slovenski Sejo
Vesel začetek šolskega leta, ki polni žep sladoleparjem, branjevkam in Haroldu Lloyd.

Kulturni pregled

Ljubljanska opera. Med jesensko razsta- vo na ljubljanskem veselemu bo v našem Narodnem gledališču več opernih predstav. Prva bo na dan otvoritve v soboto, 4. sep- tembra. Uprizori se Mozartova komična ope- ra »Figarova svatba« v režiji gosp. Knittla. Dirigira gosp. Balatka. Zasedba ista kakor pri premijeri junija 1926. V glavnih vlogah nastopijo gđe. Zahudova, Thalerjeva in ga. Ribičeva. Moške vloge pojo g. Betetto, Kovač, Mitrovič, Zupan, Janko, Mohorič, Perko in Sekula. Začetek predstave točno ob pol 8. zvečer. Predprodaja vstopnic v petek in so- boto od 10. do pol 1. ter od 3. do 5. popold- ne pri dnevnih blaginji v operi. Predstava se vrši za abonente reda D.

»Grofica Marica«. V nedeljo zvečer ob pol 8. se poje v ljubljanski operi Kalmanova opera »Grofica Marica« z go. Poličeva v naslovni vlogi.

Abonente reda D opozarjamo, da imajo v soboto, dne 4. septembra za svojo lantski abonma predstavo Mozartove »Figarove svatbe«. Za to predstavo veljajo še lanske izkaznice. P. n. abonente vjdno prosimo, da se pri vstopu v gledališče izkažejo z lau- sko vstopnico.

Kraljevič Marko v italijanskem tisku. Rimski »Messaggero« je objavil dne 18. av- gusta članek o kraljeviču Marku. Pisec članka

prof. Collinucci podaja v svojem spisu zgo- dovinu tega narodnega junaka, podčrta njegov mističen in realen pomen ter izjav- ja, da je pesem o kraljeviču Marku utrla pol državne enotnosti Jugoslavije. Članek spremlja slika zgodovinskega samostana Arangjelovca v Južni Srbiji.

Muzej skladatelja Smetane v Pragi. V Pragi se je sestel odbor, ki hoče zbrati vse Smetanove rokopise, partiture, slike in to- grafije ter otvoriti poseben muzej, ki bo hranil in razkazoval spomine na znamenite- ga pokojnika.

Dalmacija v lesorezu. Nemška slikarica Prasnickerjeva, rodom iz Slovenije, se je mudila zadnje čase v Dalmaciji ter je na- pravila več lepih lesorezov, ki prikazujejo Split, Klis in druge primorske ter zagorske dalmatinske kraje. Njeni lesorezi v barvah so zelo nežna in delikatna delca. Prasnickerjeva razstavi svoje lesoreze na Dunaju.

Premijera Vojnovičeve drame v Novem Sadu. Te dni so imeli v Novem Sadu pre- mijero Vojnovičeve drame »Ekvinocij«. Delo je režiral igralec Götz, v glavnih vlogah so nastopili ga. Jovanovičeva, gg. Spajić in Zi- vanović.

»Netopir« pod Rikardom Straussom. Du- najsko gledališče »Theater an der Wien« bo izvajalo dne 24. 25. in morda tudi 26. sep- tembra opereto »Netopir« pod vodstvom di-

rigenta Rikarda Straussa in s sodelovanjem Selme Kurzove, Fritz Massaryjeve, Huberta Marischke in Leona Slezaka.

Kmečki koncerti v zagrebškem »Maksi- miru«. V nedeljo, dne 5. septembra, bodo imeli seljaki v okolici Zagreba dve zanimivi prireditvi. V Maksimiru nastopijo pevski društva »Sljeme«, »Frankopani«, »Pristorac« in »Posavec«, v Remetinecu na bodo peli člani pevskih organizacij »Ordo«, »Klas«, »Sav- ska obala«, »Triglavi« in »Zvonimiro«. To je prva pevška manifestacija te vrste na Hrvat- skem.

Dramatična legenda pisatelja Werfla »Pavel med Judi« je pravkar izšla v zalo- žništvo Pavla Czolnaya na Dunaju.

Smrt ruskega violinskega virtuozu. V Moskvi je umrl ruski violinski virtuozi in skladatelj David Krein. Bil je profesor na moskovskem konservatoriju in je skušal že parkrat izvršiti samomor.

Igralec Baschmann zapušča Berlin in se misli naseliti v Švic. Kupil si je hišo v Aro- si, kamor je že dal prepeljati svojo knjiž- nico.

Kerenskij na odru. V Leningradu se igra že deli časa Marimandova drama »Kerenskij«, ki ima pri občinstvu velik uspeh in vedno znova polni gledališče.

Nova Pirandellova drama. Italijanski dramatik Pirandello je napisal novo delo za oder, dramo »Diana in Tuda«. Rokopis bo dal prevesti v nemščino tako, da se bo stvar igrala v Italiji in Nemčiji hkrati. Sicer pa pirandellizem na Nemškem izumira.

Samo še danes ob 4., 7. in 9. uri.

Veliki »Fanomet« film:

„Umirajoča rasa“ v glavni vlogi Richard Dix

kateri vam bo ostal v večnem spominu. Grandiozno posnetk iz raznih bojišč za časa svetovne vojne. Senzacija dneva!

„KINO LJUBLJANSKI DVOR“ — Telefon 730.

— Najmodernejša kino-gledališče Jugoslavije.

Brezkonkurenčni orkester

Pride: Luciano Albertini.

Kajetan, zapustil svoj poklic in se raje po- vrnil v posvetno življenje. Poleg cerkve sameva baraka faliranega klerikalnega do- ma, čegar inventar je kupil žirovski So- kol in pri katerem so se tudi tamkajšnji kmetje precej opekli. Lahko bi bilo v njem mnogo društvenega življenja, tako pa služi naprednim Vrhovcem le v opomin, kam bo- do prišli tudi oni, ako zavržejo idejo svo- jega brata Čeha. Tudi šolo imajo Vrhov- ci, kjer poučuje prijazna in splošno prilju- bljena učiteljica iz Logatca. In še nekaj ima- lo, česar se morda še sami ne zavedajo. Nad vse lep razgled na naše sive planine, na Ljubljano in ljubljansko polje ter na otožno Idrijsko gorovje. Dolgo smo stali še zamaknjeni pri tem divnem pogledu, žirov- ski fotograf »Štefan«, pa je porabil to pri- liko in nas pritisnil v svoj aparat.

Mrak se je že delal, ko smo jo rezali na- zaj v Rovtarske Arene, iznad katerih se je dvigal dim, liki kadilo, posvečeno trdno na- prednemu Akropolisu.

Samomor Slovenca pri Savskem Marofu

V bližini železniske postaje Savski Ma- rof na progi Zidani most-Zagreb so našli v sredo popoldne mrtvo truplo neznanega moškega, ki si je iz revolverja pogolgal kroglo v glavo. Pri samomoru so dobili voljaški revolver ter kolesarsko izkaznico št. 6905, po kateri se je dognalo, da je lastnik izkaznice Ivan Jakob, rojen leta 1898 v Št. Jurju pri Celju, bivši pisarniški pomočnik, sedaj sluga pri »Merkurju« v Zagrebu. Po policijskih poizvedbah je bil Jakob že več mesecev ločen od svoje že- ne. Kakor vse kaže, so nesrečnika poglale v smrt neznosne rodbinske razmere.

V gozdčku...

Ljubljana, 1. septembra

Res je. Sicer se to lahko zgodi povsod ali vsaj marsikod, vendar je slučaj kurioz- en in prav določno kaže posledice prehit-rega spoznavanja, ki se naglo razvije v doživljanje, avanturo ali kakor hočete.

V Ljubljani se dandanes dogodi marsikaj in veliko se izve, mnogo pa ostane tudi skritega. Slučaj, ki ga navajamo tukaj, je v zvezi z glasovitim, prevečanim tatom, vlomilec ter pohajkovalcem P., ki je bil dvema dnevnoma spravljen v luknjo. Za njega je bil to pač samo doživljajček mi- mogrede, saj je bil znan kot ljubljeneec po- klonih vlačug, med katerimi pa so seveda tudi mlada, sočna dekleta, ki fante ala P. naravnost obožujejo in so mu vsak hip na razpolago.

Pred dobrim tednom, ko se je še sukal svobodno pod solcem, si je P. izmislil, da

K čisti obleki rabite čisto obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

K beli obleki kupite belo obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

K platneni obleki kupite platneno obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

gre na odpočitek v gozd za Štepanjo vas- jo. Prespal je par uric dopoldne in mahu pod smreko, ko pa je odzvonilo poldne, mu je šinila v glavo originalna misel. Bilo je nekaj dni po uspelem vltomu; imel je pri sebi denar in več kosov razne zlatnine. Pomaknil se je bližje k cesti, vodeči sko- zi gozdčič. Čakal je na mimoidoče. Pri tem pa ni mislil morda na surov napad. Vedel je, da prihajajo skozi gozd okoliška dekle- ta, idoča z dela domov na kosilo. Ko je prišla mimo Ivica Z., je nenadoma stopil pred njo ves raven in visok Ivica se ga niti ni prestrašila. Nagovoril jo je tako lju- beznivo, da se je Ivici kar nekam sitno zdelo, vendar sta se dogovorila za sesta- nek naslednjega dne zvečer. Seveda sta se tudi res sestala in zgodilo se je, kar je na- meraval. P. pa je sedaj v luknji. Ivica je kazala svojim tovarišicam prstan, ki ga je prejela v dar.

Policiji je prišla seveda zadeva kmalu na uho, kajti neznanško jo je zanimalo, ka- ko je P. prišel do prstana in to celo do po- ročnega, ko je vendar znano, da je areto- vance sramec. Na povabilo se je Ivica mo- rala zglasti na policijo, vendar je skušala fanta, ki ga je poznala dve dobri uri in ki ji je prstan podaril, zatajiti. P. pa je bil očitno ponosen na svoj uspeh, dosežen v dveh urah in je izpovedal drugače. Ivica je morala prstan, ukraden bogzna koji sreč- ni ali nesrečni ženi, izročiti in je dejala, da ji je žal, da je ljubila fanta, ki ga je poznala samo dve uri.

Luciano Albertini

Najdrzejši akrobat sveta pride v kino

Porota

Celje, 2. septembra

Svojega lastnega brata zaklal

Kot zadnji slučaj je prišel pred jesensko poroto uboj, ki ga je zakrivil Josip Muc, 25letni posestnikov sin v Dobriški vasi. Dne 1. avgusta zvečer je prišlo med ob- dolženecem in njegovim bratom Antonom na njihovem domu v Dobriški vasi do prepira in ruvanja, tekom katerega je ob- dolženec svojega brata sunil z nožem za rezanje kruha v desno nadlehtnico. Suneč je bil tako nesrečen, da je prerezal žilo odvodnico, vsled česar je čez nekoliko mi- nut nastopila smrt vsled izkrvavljenja.

Obdolženec se je zagovarjal, da je pri- šel dotični večer precej vinjen domov. Ker je brat Anton začel kregati služkinjo, ga je to razjezilo in prišlo je do usodepolnega prepira. Nazvoča je bila le obdolženčeva mati. Muc pravi, da je sunil brata ležeč na hrstu na tleh in da se je s tem je branil. Obdolženčovo dejanje pa je razumljivo, ako se upošteva, da je bil sploh robata narave, zlasti v vinjenosti. Glasom pričevanja nekaterih prič je namreč dokazano, da je že pri raznih prilikah vsled malenkostnih prepri-rov v vinjenosti lahko poškodoval tudi druge osebe.

Porotnikom je bilo stavljenih 8 vprašanj, med temj vprašanje na uboj, katerega so porotniki soglasno zanimali in vprašanje gje- de prekoračenja silobrana, katero so soglas- no potrdili, nakar je bil Muc obsojen na 8 mesecev ječe.

Z današnjim razpravo je bilo jesensko za- sedanje celjskega porotnega sodišča zaklju- čeno.

Pred sodniki

Proti Stožcam je vozil veseli Joža; zviž- gal je, pokal z bičem in se smejal plašnim vrabcem, ki so prhutali na vse strani. Na- sproti je pridrla avtomobil gospoda Vol- benka. Cesta je ozka, ljudi ni bilo blizu, vljudni Volbenk se je hotel Jožetu ogniti prav h kraju, pri tem pa je avto na blatni cesti malo zdrčal in zadel konfin, ki se je takoj prelomljen zvalil na tla. Gospod Vol- benk je bil oproščen, konfin je pa tudi že plačan.

Na Jezeru domuje pri svojih starših krep- ka hčerka Franca, a brat gospodarji v drugi hiši. Jezi ga, ker vé, da bo bogve kdaj šele postal tudi posestnik domačega grunta. Če bi te šmentance France ne bilo, bi mu oče gotovo preje izročil posestvo; tako pa Fran- ca doma pomaga in je rejejo dalje. Večkrat sta se že Franca in brat Janez sprla: tako tudi avgusta letos. Prilomastil je domov tu- jel zagoviliti po hiši in se jeziti. Franca ga je zavrnila, pa jo je parkrat udaril po obra- zu. Svoje, s podplutami ozaljšano lice je ne- sla Franca kazat zdravniku, ki se sicer ni vanj zaljubljal, pač pa ji je dal pismo, ki je popisovalo vse njene praske. Janeza ni bilo k sodniji, saj si je mislil, da to ni tako na- tančno in da mu bo sestra že oprostila, pa mu ni in obsojen je bil zato na 150 Din. Vrh tega bo Janez plačal tudi 100 Din za zdravnika in tistega gospoda, ki je Franco zastopal in mu pravilo tam na Jezeru tu- jeznični dohtar.

Na Rečici je pek Tomaž, ki peče dobre kruh in je sploh pošten mož. Poštenjaki ima- jo pa večno smolo: tako tudi Tomaž, ki se ga pred kratkim zarubili, seveda ne njega, pač pa premišlino in tudi stroj, ki tako lepo reže testo. Zena Ivanka je za stroj proclala drugam in na dražbi ga je zamen klical iz- vršilni organ. Ivanka se je za zmotila, ker je mislila, da bo vse pozabljeno, saj ne bo videla tri dni svojega doma.

Domače vesti

* **Diplomatska vest.** Naš dosednji konzul v Chicagu, Božidar Purič, je imenovan za tajnika v ministstvu za zunanje stvari in je že nastopil svojo dolžnost.

* **Smrt odličnega srbskega znanstvenika.** Na Dunaju je umrl v nekem sanatoriju profesor geodezije na beograjski tehnični fakulteti, Milan Andonovič. Pokojnik se je razen svojega udejstvovanja na znanstvenem polju, ki mu je pridobil velik ugled, svoječasno živahno udeleževal tudi v organizaciji državnih nameštencev, ki ga je leta 1920. izvolila za svojega častnega predsednika. Andonovič je bil rodom iz Požarevca in je dosegel starost 77 let. Med svetovno vojno je razvijal v inozemstvu živahno propagando za ujediniteljnost vseh treh naših plemenov.

* **Osem milijonov za oškodovance po poplavi.** Ministrski predsednik Nikola Uzunović je predvčerajšnjim sklical sejo ministrskega sveta, na kateri je bilo dovoljenih 8 milijonov dinarjev kot nujna pomoč poplavlencem. Svota se izloči »Rdečemu križu«, ki jo bo uporabil za gradnjo hiš. Hiše bodo zgrajene še pred nastopom zime. Prometno ministrstvo bo še odobrilo potrebni kredit za prevoz gradbenega materiala.

* **Zgodovinar prof. Waterson v Jugoslaviji.** Sredi meseca septembra prispe v Beograd znani angleški zgodovinar univerzitetni profesor Waterson. V Jugoslaviji se mu diže več mesecev ter zbira gradivo za svoje najnovejše delo o Jugoslaviji. V Beogradu stopi v stik z našimi znanstveniki. Ob povratku poseti tudi Zagreb in Ljubljano.

* **Nov angleški konzul v Zagrebu.** Vlada Velike Britanije je imenovala g. Gaja Lubocka za britanskega konzula v Zagrebu. Naša vlada je novemu konzulu že izdala eksekvato.

* **Izpremembe v naši vojski.** Imenovani so: v pehoti Erh Pipan za majorja, Marij Zlobec in Andrej Grum za kapetana I. razreda; v konjici Slavko Petruhar za majorja v ekonomski stroki Valentin Kurent, Srečko Praunseis in Karel Blatnik za kapetana II. razreda; v artiljerijsko-tehnični stroki Fran Premšak za poročnika; v inženjersko-tehnični stroki Ivan Kutnar za kapetana I. razreda; v žandarmeriji Mirko Cvalite za podpolkovnika, Slavko Pleveli, Gustav Kržišnik, Emil Pangere in Pavel Sturm za kapetane II. razreda; v vojni mornarici Fran Mazi, Maks Jurič za administrativnega poročnika, Anton Arko, Ivan Sušteršič in Fran Gorican za tehnične poslovoje III. razreda. Pehotni kapetan I. razreda, Mirko Vilfan je prevečen za administrativnega oficirja v ekonomski stroki. Prevedeni so v rezervno: prejšnja rezervna pehotna poročnika Vladimir Perše in Vinko Sterle ter prejšnja rezervna pehotna podporočnika Danilo Fon in Ivan Pečar. Upokojeni so: kapetan Fregate Božidar Mažuranič, administrativni kapetan II. razreda ekonomske stroke Feliks Vidmar in žandarmerijski poročnik Josip Čebokli.

* **Z ljubljanske univerze.** Uprava ljubljanske univerze objavlja ravnokar seznam predavanj za zimski semester 1926-1927. Inskripcija traja od 1. do 9. oktobra, zimski semester pa od 1. oktobra 1926. do 27. januarja 1927. Rektor univerze za prihodnje študijsko leto je prof. dr. Franc Lukman, prorektor prof. dr. Leonid Pitamic. V prošlem poletnem semestru je bilo vpisanih na tehnični fakulteti 467 slušateljev, na juridični fakulteti 301, na filozofski fakulteti 232, na teološki fakulteti 97 in na medicinski fakulteti 64 — skupaj torej 1161 slušatelj, oziroma slušateljica. Slušatelj je bilo 77 rednih in 15 izrednih, največ na filozofski fakulteti.

* **Odkritje Strassmayerjevega spomenika.** Kakor javljajo zagrebški listi, so te dni pričeli s postavljanjem Strassmayerjevega spomenika poleg akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Dela bodo dovršena do konca septembra. Svečano odkritje spomenika pa bo sredi prihodnjega meseca.

* **Odiranje ljudstva »za zvonove«.** Že dalje časa opazujemo, kako na mnogih krajih duhovščina na čisto nezakonit način izsiljuje denar iz ljudstva pod naslovom »za nove zvonove«. Uvidevamo, da je treba zvonove, ki jih je Avstrija odvzela, obnoviti in to predvsem z darovi, če pa je njih potreba neizbežna in ni sicer kritja, naj se to zgodi potem konkurenčne razdelitve. Naša duhovščina pa je ubrala mnogoke drugo pot: ob priliki pogrebov izsiljuje velike zneske. Svoje se ob taki priliki ne morejo mnogo upirati in plačajo, četudi krivino. Zadnji čas pa je slučaj v Kotredu in v Gor. Logatecu izbil sodu dnu. Tu so se pripetila izsiljevanja na robu kazenskega zakona, gotovo pa kajnjiva po zakonu z dne 7. maja 1874, št. 50 a. d. z., s kojim so se uredile zunanjepravne razmere rimsko-katoliške cerkve. Zneski, izsiljeni preko stolnice, kakor je z naredbo predpisana, se lahko tirajo nazaj. Gg. politični duhovniki preveč zaupajo v našo popustljivost. Na izzivanja moramo odgovoriti tem bolj, ker se vrši nezakonito odiranje ljudstva, ki je samo v Sloveniji od 1. 1919. naprej plačalo brez bere najmanj 80 milijonov za cerkevna bremena in to brez vsake kontrole o uporabi. Poslanec dr. Zerjav je radi logaškega in kotredeškega slučaja zahteval v posebni interpelaciji na vlado, naj se dotični duhovniki pozovejo na odgovor, da se izsiljeni zneski vrnejo in da se sploh ljudstvu točno objasni, kaj mora po zakonu plačati; strogo naj se postopa proti vsakemu preokračanju stolnih pristojbin. Dolžnost škofovskega ordinarijata je, da kaznuje duhovnike, ki ljudstvo izsiljuje.

* **Iz delavske zbornice v Novem Sadu.** Po odredbi ministrstva za socialno politiko sta bila tajnik novosadske delavske zbornice Pavel Tadić in blaginjski trg. zbornice Dimitrije Giorzjević od službe suspendirana. Preiskava je bala dognala, da sta uradnika zakrivila neke nepravilnosti.

* **Tiskovna pravda proti »Katoliškemu tjedniku«.** Kakor poročajo iz Sarajeva, je

bila zadnja številka »Katoliškega tjednika« zaplenjena. Državni pravdnik je našel v nekem članku zaplenjene številke razširitev Veličanstva in je zaradi tega vložil novo tožbo proti uredniku monsignoru Karlu Cankarju. Monsignor Cankar se je v tem članku bavil z razsodbo okrožnega sodišča, ki je Cankarja vsled tožbe dr. Vojislava Janjića obsodilo na štirinajst dni zapor.

* **Šola za lesno industrijo v Sarajevu.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je odredilo, da se šola za lesno industrijo iz Drvara preseli v Sarajevo, kjer bo nastanjena v poslopju tamkajšnje obrtne šole.

* **Kako je Pašić naučil Berchtolda manire.** Dunajski novinar Herman Husserl, ki je pred vojno imel priliko spoznavati številne politične osebnosti ter je vžival tudi Pašičevo zaupanje, kadarkoli je ta prišel na Dunaj, pripoveduje v dunajskih listih, kako je Pašić koncem leta 1912. odbrusil avstrijskega zunanega ministra Berchtolda. Nekega dne je g. Pašić prejel pismo od Berchtolda z naročilom, da ga poseti na določen dan. Pašić se je v spremstvu Husserla točno ob uri znašel v čakalnici pred Berchtoldovim kabinetom. Čim pa je izročil posenico, mu lakaj sporoči, da Njegova ekselencija gospod minister (Berchtold) prosi »gospoda ministra« (Pašića), naj malo počaka, ker Nj. ekselencija uprav konferira z nekim uradnikom svojega ministrstva. Pašić na to ni odgovoril niti besede, marveč vstal in dal Husserlu znak za odhod. Šele ko sta bila v avtu, je Pašić dejal: »To je baš avstrijsko! Kaj takega se v mali Srbiji ne more zgoditi!« Slučajno se je kasneje doznanlo da Berchtold sploh ni konferiral z nobenim svojih uradnikov, marveč da se je razgovarjal o neki neznatni osebni stvari. Naslednji dan se je grof Berchtold hotel opravičiti in se je z avtom pripeljal pred hotel, kjer je stanoval Pašić. Tu pa je bilo grofu sporočeno, da Pašić ne more sprejeti nikogar — niti izjemoma...

* **Himen.** Dne 30. avgusta se je poročil g. Ivan Jerman, trgovec v Oplotnici, z gospico Marico Pozne, učiteljico v Čadramu. Oba sta marljiva sokolska delavca. Poročila sta se v pondeljek na Brezjah g. dr. Mirko Kambič in v gospi Vero Stritarjevo. — Poročil se je g. Alojz Knez upravnik pošte Ljubljana z g. gospico Stefco Primc iz Ljubljane. Bilo srečno!

* **Smrtna kosa.** Dne 1. t. m. je med delom smrtno ponesrečil g. Franc Božič, obratovodja elektrarne Zagradec-Višnjagora. Težko poškodovanega so prepeljali v splošno bolnico v Ljubljani kjer je izdihnil. Pokojnik je bil vrl naprednjak in navdušen Sokol. Pogreb se bo vršil danes ob 15. uri iz splošne bolnice na župno pokopališče na Viču. — V Škofiji Loki je umrla v sredo gospa Genovefa Kosjan, soproga komisarja finančne kontrole. Pogreb bo danes ob 17. uri. Blag jima spomin, žaljuočim naše iskreno sožalje!

* **Pevovodje in predsedniki vseh v »Zvezi slovenskih pevskih zborov«** včlanjenih društev! Ne pozabite na važen sestanek, ki bo v nedeljo 5. t. m. ob 10. dop. v pevski dvorani Glasbene Matice v Ljubljani. Pridite vsi in točno. — Tajništvo.

* **Polovična vožnja** je dovoljena članom SPD za nedeljsko prireditve v Zidanem mostu. Potrdilo o članstvu dode pri poverjenikih oziroma tajništva v Zid. mostu.

* **Planinci pozor!** Osrednji odbor SPD je pripravil izvesti skupno nezdono zavarovanje za člane SPD in sicer za nezgode, katere bi utrpeli na svojih turah v planinah; za slučaj smrti Din 10.000; za slučaj trajne invaliditete Din 20.000. Ker je zavarovanje doka ugodno, bi bilo želeli, da se člani v čim večjem številu poslužijo te prilike. Podrobna pojasnila v društveni pisarni Osrednjega odbora, Šelenburgova ulica 7-II. Prosimo, da se prijavijo oni člani, ki pristopijo k temu zavarovanju.

* **Vrtnarska razstava na Pokrajinski razstavi »Ljubljana v jeseni«** se res lahko imenuje razstava trgovskih vrtnarjev v Ljubljani. Zastopane bodo po večini cvetice, ki nas razveseljujejo jeseni in pozimi. Med te spadajo posebno nežne in ljubke ciklame. Ni je skoro cvetice, ki bi imela toliko ljubiteljev, kakor ravno ciklama. Skoda le, da umetno vzgojeni manjka duha, kot ga ima njena ponižna gozdna sestra. V drugo vrsto in med najbolj vztrajno cvetoče cvetice spada pa Primula obconica. Teh je mnogo vrst in različnih barv. Če jo samo nekoliko negujemo, nam to pozornost bogato poplača s skoro celoletnim cvetenjem. Ker bo razstavljenih še mnogo drugih rastlin in ostalih ločnic, posebno pa pestrega cvetja, vezanega v vseh oblikah in aranžmajih, bo ogled razstave gotovo najrajši užitek za vsakega ljubitelja cvetja.

* **Ugodnosti otrokom za vstop na pokrajinsko razstavo** od 4. do 13. septembra 1926. Uprava velesejma hoče omogočiti vstop na pokrajinsko razstavo prav vsem otrokom vseh slojev. Zato je dovoljen otrokom do 8. leta v spremstvu staršev prost vstop. Solska mladina, ki obišče razstavo v skupinah pod vodstvom svojega učitelja, ima 70 odstotni popust, torej pride na vsakega samo 3 Din vstopnine. Ogled te razstave, ki je prva naša pokrajinska in tako velikopotezna zasnova, bo v mladini gotovo vzbudil samozavest in ponos ter vcepil v mlada srca veselje do dela.

* **Legitimacije za obisk pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni«** od 4. do 13. septembra t. l. so že v razprodaji po 30 Din. Dobe se pri vseh večjih denarnih zavodih in pri Putnik d. d., Ljubljana, Dunajske ceste. Z legitimacijo je združen poljubno vstop v vse dele razstave in polovična vožnja na železnici. Priporočamo, da občinstvo pridno sega po njih in si jih že v predprodaji nabavi, da ne bo čakalo v gneči pri blaginjah ob vstopu na razstavo.

* **Postojnska jama.** Dne 5. septembra bo v jami običajna jezenska veselica. Spored bo letos mnogo bogatejši in raznovrstnejši kakor v prejšnjih letih. V velikanski »Koncertni dvorani« bo sviral orkester sestojč

iz 88 prvovrstnih moči, a v »Plesni dvorani« bo igrala domača postojnska godba. Tudi v »Rajski jami«, bajno razsvetljeni, bo sviral izbran orkester skrit v pragozdu stalagmitov. Za dobri prigrizek in pijačo bo tudi preskrbljeno.

* **Naval tujevc v Dubrovniku.** Meseca avgusta je bil v Dubrovniku velik naval tujevc. Prispelo je nad 4000 gostov, večinoma Čehov in Nemcev.

* **Velik požar v lepoglavski kaznilnici.** V noči od torka na sredo se je vnel v lepoglavski kaznilnici velik skedenj sena, ki se je v trenutku izpremenil v ogromno bakljo. Ogenj se je razširil z veliko naglico in je bila nevarnost, da objame tudi sosedna poslopja. Požar so zadušili šele po štirurnem naporu Zgorelo je skupno 60 vozov sena in znaša škoda okoli četrtilijona dinarjev. Upravitelj kaznilnice, dr. Bohaček, je pri preiskavi ugotovil, da je bil požar podtaknjen.

* **Na smrt obsojen.** Na prvi porotni obravnavi, ki se je preteklo sredo vršila v Sibeniku, je bil Petar Šarič, ki je 15. aprila lanskega leta umoril in oropal Stevana Drača obsojen na smrt.

* **Avtomobilska nesreča v Zagrebu.** V Zagrebu je vozil v sredo avtomobil tovarne »Hifi« po Jurjevski ulici s tako brzino, da je — hoteč se izogniti nekomu drugemu vozilu — zavozil na hodnik, kjer je povozil finančnega svetnika J. Gruborovića. Ponesrečenca sta bili zlomljeni obe nogi pod kolenom. Šofer Zagorčec je bil aretiran, ker je z nepazljivostjo povzročil nesrečo.

* **Smrt vsled nepravilnosti.** Mladi seljak Pavle Vukota v Boki Kotorški je šel te dni na lov na jerebice. Ko je izpalil prvi strel, je cev hitro zopet nabasal, a pozabil, da je bil napet petelin na drugi cevi. Strel je počil in ves naboj je prodrl v prsa nepravilnega lovca, ki je bil takoj mrtev.

* **Smrt na svatbi.** V Gackem v Hercegovini se je na kmečki svatbi pripetila te dni težka nesreča. Na pohodu od poroke je neki svat streljal z revolverjem. Pri tem se je spališil konj in krogla je zadela drugega svata v trebuh. Ranjenca so prepeljali v bolnico, kjer je kmalu nato umrl, nerodni strelca pa je bil aretiran.

* **Volno in bombaž za strojno pletenje** in vsakovrstna ročna dela dobita po najnižjih cenah v veliki izbori pri Karlu Prelogu. Ljubljana. Stari trg 12. in Židovska ulica 4.

* **Tkanino »Eternum«** zahtevaj od trgovca, če si potreben trpežnega perila. 178

POGLEJMO SI

kako se pleše v glasovitem londonskem kabaretu »PICCADILLY«! Krasne plesalke, plesji iz sezone 1926., ki jih plešejo umetnice in umetniki svetovnega slovesa. Razkošna režija plesa, toalet in lepih nog 1926/7. Vse to predvaja danes izven programa

ELITNI KINO MATICA.

Iz Ljubljane

u— **Najstarejša** pa najbolj zanemarjena ulica v Ljubljani je gotovo slikovita Reber. Vsa dan ga prehodi mnogo šetalec na Grad, ne glede na prebivalce te ulice in Gradu. Ker ravno sedaj tlakujejo Stari trg, prosimo vsestransko delujoči gerentski svet naj se spomni z novim tlakovanjem še tega malega koščka ulice. Tudi je potrebno, da se popravijo stopnice tako, kakor so napravili v Studentovski ulici.

u— **Zivljenje in umiranje** v Ljubljani. Glasom zdravstvenega izkaza mesnega fizika ta se je od 22. do 31. avgusta rodilo v Ljubljani 44 otrok (28 moškega, 16 ženskega spola), med temi 2 mrtvorojenčka, umrlo pa je 12 moških in 11 žensk, skupaj torej 23 oseb in sicer: 7 oseb za jetiko, 6 oseb za boleznijo na srcu, 2 za vnetjem črevesa, 2 za rakom, 1 za vnetjem možganske mreže, 1 za ostarelostjo, 4 osebe pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Izmed umrlih so 4 dosegli starost nad 70 let. Na nalezljivih boleznih je obolelo 8 oseb: 4 na davico, 2 na leglarju in 2 na dušljivem kašlju.

u— **Vodstvo po umetniški razstavi obeh Magolčev** bo v nedeljo dne 5. septembra ob 11. dopoldne v Jakopičevem paviljonu Opozarjamo občinstvo na to izredno zanimivo razstavo dveh autodidaktov, ki dokazuje, da je resna volja vstrajnost in ljubezen do umetnosti dobra slikarska akademija.

u— **Stanovanja za pravniški kongres.** Kongresni udeležencev je prijavljenih preko 1200. Po hotelih je bilo mogoče osigurati stanovanje samo za okrog 80 oseb. Na skupna prenočišča je doslej spraviljen okrog 450 oseb. Odštevi domačine ostane še okrog 600 oseb za nastanitev po sobah. Polovica teh bo nastanjena s pomočjo stanovanjskega odbora tukajšnjega velesejma-urada, za drugo polovico pa moramo apelirati na uvidenost in požrtvovalnost ljubljanskega meščanstva, da jo sprejme pod streho. Ponovno torej naprošamo cenj. občinstvo zlasti pa pravniške kroge, da nam odstopi vsako razpoložljivo prenočišče in da ne dopusti, da bi morali udeleženci kongresa nočiti s svojimi soprogami v vagonih na ljubljanskem kolodvoru. — Stalni odbor za kongres pravnikov.

u— **Konservatorij in šola Glasbene Matice v Ljubljani.** Iz konservatorija pisarne smo preleli sledeče obvestilo: Vpisovanje v oba zavoda bo še danes in v soboto od 9. do 12. dopoldne in od 3.—5. pop. V pondeljek dne 6. t. m. ob 3. pop. se začne redni pouk v vseh instrumentalnih predmetih in v solopetu. Urnik teoretičnih predmetov se objavi tekom tedna. Vsi gojenci, ki so v šolskem letu 1925-26 že obiskovali pouk na Glasbeni Matici, naj pridejo v pondeljek ob 3. uri vsak v sobo svojega lanskega učitelja. Na novo vpisani gojenci pa naj se zberejo isti dan v sobi št. 14 posloja Glasbene Matice v Vegovi ulici radi razdelitve posameznim učiteljem in sicer v sledečem redu: Na novo vpisani gojenci klavirja ob 3. pop. violine ob 4. pop. solopetje ob pol 5. pop. klavirja in violine na konservatoriju ob 5. pop.

Danes zadnji dan

veleinteresanta zabavna in animiva komedija iz višjih krogov

„Pustolovščina Filipa Collina“

OSSI OSWALD, GEORG ALEKSANDER jamčita za smeh.

Predstave ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

KINO IDEAL

gojenci instrumentalnega pouka (čelo, klavir, pozavna itd.) pa ob pol 6. pop. Sprejemni izpiti na novo vpisanih konservatoristov bodo v pondeljek dopoldne v sobi št. 15 v Vegovi ulici in sicer sprejemni izpiti iz klavirja ob 9. dop. iz solopetja ob 10. uri in gosli ob 11. uri dop. V učiteljski zbor ljubljanskega konservatorija sta na novo vstopila gg. Ivan Noč in Anton Ravnik. Ivan Noč je absolvent mojsterske šole »Neues Wienerkonservatorium« na Dunaju in je lansko leto tam tudi že poučeval. Anton Ravnik pa je dovršil dvoletno mojstersko šolo praškega državnega konservatorija v Pragi in Brnu. Oba gospoda sta priznana in odlična pianista. Tako je klavirski pouk na konservatoriju poverjen sledečim profesorjem: gg. Švajger-Smalcevi, Ivanu Noču ter Antonu in Janko Ravniku. — Ravnateljsvo opozarja gojence, da se v interesu rednega pouka vpišejo vsaj do sobote, 4. t. m.

u— **Koncert vojaške godbe** ob otvoritvi pokrajinske razstave. Na veleselju bo ob priliki otvoritve ljubljanske pokrajinske razstave jutri 4. septembra koncert vojaške godbe od pol 10. do pol 11. ure dopoldne. V nedeljo 5. t. m. bo na razstavi promenadni koncert od 11. do 12. ure.

u— **ASK Primorje** poziva svoje člane, naj se udeležijo sprejema inž. Vladimirja Anžlovarja in arh. Maksa Strelnarja, ki sta v svojem dolgu »Meneliku« prišla po Savi iz Ljubljane v Beograd in tamošnji občinski upravi izročila pozdravno pismo ljubljanske mestne občine. V Ljubljano se vrnejo danes z večernim vlakom ob 9.45.

u— **Do 200 je že prijavljenih padlih oziroma umrlih tovaršev iz svetovne vojne v šentpeterski tiri v Ljubljani**, a vsak dan še prihajajo nova imena. Da pa bo mogoče zaključiti seznam, prosimo, da še ostali javijo imena bodisi v šentpeterskem župnišču ali pa v pisarni g. Zupaniča na Ahacjevi cesti št. 15.

u— **Vijolinistinja** gđ. Vida Jeraleva se je vrnila v Ljubljano in sprejme privatne ure. Poučuje po praški in pariški metodi. Prijave vsak dan med 1. do tričetrt na 2. uro. Vodnikov trg št. 2. I. nadst. desno.

u— **Drobiž s policije.** Od srede na četrtke so bili policiji prilavljene 3 tatvine, izsledili so detektivni več zakonitih bivaličev raznih sumljivih elementov, naznanjenih je bilo 13 neprevdlih vzrokov in kaznovanih več oseb radi kaljenja nočnega miru. Kakor vsak dan po razglašnem kontumacu, je bilo prijavljenih več nepozornih lastnikov psov.

u— **Pogrešana oseba.** Neznankam je izginil že 25. avgusta 50 letni vdovec Anton Maček, stanujoč na Cesti na loko št. 18. Maček je omenjenega dne svoje stanovanje zaklenil in izjavil pred svojim odhodom trgovcu Viktorju Oblaku ter bivšemu gospodarju Vičariju, da gre in da bo storil samomor. Maček je srednje visoke postave, suhega podkožnega obraza, rjavkastih las in enakih brk. Ker ni o njem od tedaj nobenega glasu obstoja domneva, da je res odšel prostovoljno v smrt.

u— **Zopet ukraden kolo.** Za kolesarske tatove se sežija še vedno na višku. Njihov posej je vedno lahak in zato tudi uspešen, kajti ne mine skoro dan, da bi ne bila prijavljena vsaj ena tatvina kolesa. V sredo dopoldne je neznan »kolesar« odpeljal 1000 dinarjev vredno kolo posestniku Francetu Hočevanju iz Zapog na Gorenjskem in sicer iz veže državne bolnice.

u— **Še dve tatvini.** Tekom zadnjih dni so tatovi odnesli z železniške proge med Kodeljevem do onstran kanala 18 komadov žicovodnih kolesčkov, vrednih 720 Din. V noči na sredo je bilo iz hodnika hiše št. 8. v Wolfovi ulici ukradena zelenkasta vozna plahla vredna 200 Din.

u— **Tatvina na Glincah.** Josipina Perkula stanujoča na Glincah na Tržaški cesti št. 13. je prijavila viški stražnici, da ji je zmanjkalo iz omare v stanovanju 2500 Din. ki jih je hranila v ružavi kovrti, med perilom.

u— **Pokrajinska razstava.** Stanovanjski urad razstave prične poslovati v permanentni od 3. septembra dalje na glavnem kolodvoru. Tu se sprejemajo tudi prenočišča za kongres pravnikov. Številka telefona 736.

u— **Družabni večer Sokola I.** bo v soboto dne 4. septembra ob 8. zvečer na Taboru s sodelovanjem društvenega orkestra. Na sporedu je tudi ples. Vabi članstvo in Sokolstvu naklonjeno občinstvo k obilni udeležbi. Vstop je prost.

u— **Nar. žel. glasb. društvo »Sloga«** priredi v nedeljo, dne 5. septembra na vrtu in v vseh gornjih prostorih Narodnega doma veliko poletno veselico z zelo pestrim sporedom, na kar se cenj. občinstvo že danes opozarja. 1217

u— **Dne 8. septembra** na praznik priredi Sentjakobsko napredno društvo na senčnatem vrtu gostilne pri Kavčiču na Prulah svoj običajni sentjakobski sejem. Godba Sokola I. kegljanje na dobitke ves dan, srečolov, petje, ples. Za raznovrstno zabavo je preskrbljeno najboljši, zato ne zamudite obiskati te prireditve!

u— **Poselite gostilno** in kavarno »Central«. Pristna vina, dobra gorka in mrzla ledla vedno na razpolago. Novi abonenti se sprejemajo na tečno hrano. Za obilen obisk se priporoča Ana Miholič. 1201

u— **Gospod Inž. Stele** naj javi svoj naslov v inšeratnem oddelku »Jutra« pod značko »Inž.«. 1211

u— **Najboljši čevli** za otroke in diljake domačega izdelava se dobljo le v trgovini Zibert, Prešernova ulica, Ljubljana. 1204

u— **Gosli poučuje** bivši učitelj konservatorija. Naslov v upravi »Jutra«. 1187

u— **Za časa velesejma** bo Narodna kavarina do 3. ure odprta. — Se priporoča Josip in Ela Carl. 1220

Iz Maribora

a— **Za mariborsko gradbeno posojilo.** Včeraj se je mudil mariborski veliki župan g. dr. Pirkmajer v Rogški Slatini, kjer je obiskal generalnega direktorja Hipotekarne banke v Beogradu g. dr. Markovića in razpravljaj z njim o možnosti posojila pri tem zavodu za gradbeno akcijo v področju Maribora in mariborske oblasti G. dr. Markovič biva preko poštine že več let v Slatini, kjer ima svojo vilo ter kaže veliko zanimanje za naše razmere

a— **Voljni shod mariborskih trgovcev.** Trgovski gremij in Zveza obrtnih združenj v Mariboru sklicujeta za soboto 4. t. m. ob pol 9. zvečer shod volilcev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Shod se bo vršil v restavraciji »Union« v Čafovi ulici.

a— **Končna razlastitev Scherbaumovega veleposessva pri Miklavžu.** Te dni se je vknjižil erar na onem delu veleposessva in dveh poslopih veleposessnika in lastnika paromlina Scherbauma iz Maribora pri Sv. Miklavžu, katero je država razlastila za pravosodje in prid poslednega urada mariborske moške kaznilnice Razlastitvenih je bilo prvotno 73 ha, a na pritožbo g. Scherbauma je bilo sedaj iz razlastitve izločenih 5 ha, katere imajo že v našem tamošnjem domačini. S tem je ta zadeva, ki se je vlekla več let, končno veljavno rešena in kaznilnica ima že tudi nekaj svojih kaznjencev nameščenih v tem zavodu. Kaznjenci sami obdelujejo razlastičeno posestvo.

a— **Stanovanjska mizerija.** Včeraj se je proti večeru nabralo na zapadni strani velikega županstva vse polno ljudi, ki so z zanimanjem ogledovali na prostem postavljeni šotor. Izgledalo je, da so si mariborski skavti postavili, ker je tako lepo vreme, na prostem svoje taborniške župnišče ali pa v pisarni g. Zupaniča na Ahacjevi cesti št. 15. u— **Vijolinistinja** gđ. Vida Jeraleva se je vrnila v Ljubljano in sprejme privatne ure. Poučuje po praški in pariški metodi. Prijave vsak dan med 1. do tričetrt na 2. uro. Vodnikov trg št. 2. I. nadst. desno.

a— **Popravek.** Na prošnjo popravljamo včerajšjo notico o vlomilcu Ličenu v toliko, da g. nadsvetnik Kerševan ni osebno intervjuiral pri italijanskih oblastvih.

a— **Naknaden nabor letnikov 1901—1906** se bo vršil dne 4. septembra, ki se ga morajo udeležiti vsi mladeniči, rojeni v letih 1901 do 1906, ki so prirojili v mesto Maribor in se iz kateregakoli vzroka niso udeležili glavnega nabora. Pregled bo pri komandi vojnega okruza v Trstenjakovi ulici št. 5 in počne ob 7. zjutraj.

a— **Zabaven večer** priredi Oficirski dom v Mariboru dne 6. septembra ob 20.30 uri v veliki kazinski dvorani. Na sporedu je koncert s plesom

a— **Policijska kronika.** Včeraj ponoči je bilo aretiranih skupno 8 oseb večinoma radi razgrajanja. Odgonskim potam je beograjska policija izgnala 4 nemške in dva rumunska državljana, ki so bili brezposelni. Aretiranih je bilo tudi več žensk radi tajne prostitucije, ki zadnje čase v Mariboru buljo cvete.

a— **Iz ljubzni.** Včeraj zvečer je šel neki starejši možki z neko gospodnjo v kavarno ter se tam z njo dobro zabaval. Pri tem ga pa je zalotila njegova ljubica, ki je začela vpiti na svojega nezvestega ljubika in z žepnim nožem v roki grozila, da bo oba napadla. Poklicani stražniki je razburjen žensko odvedel v policijsko zapore, da si malo ohladi jezo.

a— **Veselič v Pekrah.** Ker je bila pekrška veselica 22. pri m. radi nevlitve prekinitve, se bo vršila ob lepe in vremenu v nedeljo, dne 5. t. m. v goslin Hartman. Točenj je plač za obilno dvoletno. Za vse posetnike bo v občini poskrbljeno. Na prostem se bo vršil ples in gledališka predstava. Na trati bo drča, da se bo lahko mado la-staro vozilo po njej Svira priznana red-ba Skačel Mariborski zletniki se vlnudno vabno, da polnoštevilno posetijo veselico, ker je njen čist dobiček namenjen revnim šolarjem

Iz samega žita ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pijača s Prvim Franckom Vas zamore stalno zadovoljevali.
K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck.

Iz Celja

e— Redna seja celjskega občinskega sveta bo letos v soboto, dne 4. t. m. ob 18. uri. Na dnevnem redu so poročila iz raznih odsekov in slučajnosti.

e— Nočni izgredi v Celju. Od torka na sredo ponoči so se vršili po celjskih ulicah izgredi, katere je treba, ako je resnično, kar se o njih govori, res obžalovati. Pričeli so se v nemški kavarni ter nadaljevali po celjskih ulicah, kjer je bilo ogroženo celo življenje mirnih nočnih civilnih pasantov. Ker so jih povzročili nedomačini, ki se zelo motijo, ako mislijo, da se sme kaj takega dogajati v civiliziranem in letoviškem mestu brez vsakih posledic, smo prepričani, da bo vojaško poveljstvo tožadno uvedlo strogo preiskavo ter storilo vse, kar more ščititi ugled in avtoriteto varnostnih in nadzorovalnih oblasti. Odnosni med civilnim prebivalstvom in vojaštvom so v Celju najhujši, domači častniški zbor uživa med Celjani ugled in spoštovanje. Tembolji je želeli, da se neljubi incident, ki so ga povzročili drugi, popolnoma izjasni.

e— Jesensko zasedanje celjske porote. V tem zasedanju se je pred celjsko poroto obravnavalo 10 porotnih slučajev in sicer 1 umor, 2 uboja, 2 detomora, 1 rop, 1 tatvina, 2 slučaj posilstva in 1 slučaj goljufije. Porotno zasedanje je trajalo samo 4 dni in so bile končane prvi dan 3, drugi dan pa celo 4 porotne razprave. Pred to poroto sta bila obravnavana slučaj uboja, ki se je zgodil dne 1. avgusta in slučaj umora v Trbovljah, ki se je izvršil šele dne 14. avgusta t. l. Priznati se mora državnemu pravdniku, kakor tudi porotnemu sodišču hvalevredna delavnost in velika ekspanzivnost. Jesensko porotno zasedanje v Celju bi lahko služilo kot vzor marsikateremu hrvaškemu porotnemu sodišču. Vključno temu, da se v današnjih žalostnih razmerah zapostavlja uradni štani, kjer le more, in da razni demagogi zabavljajo čez inteligenco, lahko trdimo, da je v uradniški vrstah vključno temu še mnogo požrtvovalnosti in prirojenega idealizma. Čeprav ga dan za dnevno ubijajo z najvišjih mest.

e— Koncert vojnomo-administrativne šole v Celju. V mali dvorani Celjskega doma se je vršil v sredo, dne 1. t. m. koncert, ki so ga priredili gojenci vojnomo-administrativne šole, ki se sedaj za nekaj dni mudijo v Celju. Sodelovala je celjska Glasbena Matica z g. ravnateljem Sincincom z go. Sincincom in go. Božičevom in vojaška godba iz Ljubljane. Koncertni spored so izpolnili še solospeli in pevski nastopi gojencev. Potek koncerta je bil nad vse zadovoljiv, obisk le sredno dober. Čisti dobiček večera je namenjen fondu za poplavlence.

e— Upravi obeh mest osnovnih šol v Celju naznanjena staršem, da se prične redni šolski pouk na obeh šolah šele v ponedeljek, dne 6. septembra kakor običajno ob 8. zjutraj. Služba božja je dne 2. septembra ob 9. uri v farni cerkvi. Mestni magistrat je dal letos prebiti vse notranje šolske prostore, ker snajenje teh prostorov še ni končano, se je moral začetek rednega pouka odložiti.

e— Sprejemni izpit na gršč realni gimnaziji v Celju. Pri sprejemnem izpitu v jesenskem roku, dne 1. t. m. je bilo sprejetih 24 učencev in učenk. Ker je položilo v letnem roku sprejemni izpit že 57 učencev, bo otvorjena v prvem razredu ena vzporednica. Zahtevno je, da se je prijavilo letos za 1. razred okrog 50 učencev manj od lanskega leta, ko je bilo treba otvoriti temu razredu dve vzporednici.

e— Na deški osnovni šoli je bil pri vpisovanju dne 1. septembra izredno velik naval. Vpisalo se je v 1. razred 140 učencev, skoteno za 100% več od lanskega leta. Pri takem naraščanju števila učencev iz celjske okolice je res nujno potrebno, da pride šolska osnovna šola z novim šolskim letom 1927-28 že v svoje nove šolske prostore.

e— Običajni mesečni živinski sejem v Celju se bo vršil prihodnji ponedeljek, dne 6. t. m.

e— Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Naknadno vpisovanje gojencev in gojek bo v ponedeljek, 13. septembra od 9 do 11 ure. Razredni (ponavljalni) izpiti bodo 9. 10. in 11. septembra. Spored je razviden iz objave na uradni deski. Pro-

nje za učne knjige iz podporne zaloge je oddati do ponedelja, 13. septembra do 12. ure. V torek, 14. septembra, je ob pol 9 otvoritvena služba božja v Marijini cerkvi. Nato se zberejo gojenci in gojenke v svojih razredih, kjer se jim objavi in razloži šolski in disciplinarni red ter urnik. V sredo, 15. sept. je reden pouk.

Iz Trbovelj

t— Rezultat vladne komisije. Komisija, ki je bila sestavljena v Hrastniku na vzpodbudo krajnega šolskega sveta, da pregleda plazovje, grozeče med drugim poslopuje deške osnovne šole, je ugotovila veliko nevarnost za srednji del Hrastnika, če pride do podobnega naliva kakor zadnjič. Nad Pinterjevo hišo je namreč v premikanju velikanski kompleks zemlje, katerega je toliko časa nemogoče ustaviti, dokler se ne poiščejo vrelci vode, ki izpodjedajo zemljo. Okrajni zastop je pridno na delu, da prepreči katastrofo, toda uspeh je le delen. Plazovje vleče v dolino in do 7 m v zemljo zabiti piloti, kakor tudi razpredeno žlebovje za vodo, ne zaležejo dosti. Komisija je poverila inž. Kriegu od železniške direkcije v Ljubljani, da izdela natančen projekt, kako bi se zaščitil ogroženi del Hrastnika. Okrajni glavar, vladni svetnik Pinkava, pa se je brzojavno obrnil na razna ministrstva za nujno pomoč. V prvi vrsti naj bi dala državna oblast na razpolago najvišji, ki je najcenejša delovna sila. Odločitev iz Beograda pričakujejo sedaj vsak dan, naker se rigne takoj z obsejnim varnostnim odredbami.

t— Kronika. Obrtno društvo Trbovelj-Hrastnik-Dol v Trbovljah priredi v ponedeljek 5. t. m. pri Dolinski v Hrastniku članski sestanek za obrtnike iz Hrastnika in Dola. — Tržna dneva v Trbovljah in v Hrastniku ob priliki plačilnega dneva sta bila prav dobro obiskana. Zal, da je opaziti pomanjkanje več artiklov, predvsem zelenjave. — Podeljnih je več novih vinotokov, tako Vinku Grabnarju na Vodah in Katarini Schönerjevi v Petelinovi vasi.

t— V Celju se je poročil dne 1. septembra g. Aleksander Zambelli, cand. ing. mont v Ljubljani z gđno Mijo Bidovec, stud. ing. chem. istotam Bilo srečno!

t— Za meščansko šolo v Trbovljah je interveniral posl. dr. Zerjav brzojavno in s posebnim pismom na ministra prosvete Trifunoviča. Posl. dr. Zerjav povdarja važnost te šole za veliko trboveljsko občino in za njeno prebivalstvo vseh stanov, opozarja, da je država za načelno odobritvijo šole l. 1920 že prevzela dejansko in moralno obvezo. Občina Trbovelje s svoje strani je vse storila, da omogoči otvoritev in delovanje šole. Dr. Zerjav nujno zahteva, da se odredi takojšnja otvoritev prvega razreda že sedaj začetkom šolskega leta.

Naši onstran granic

p— Uradno popravljanje priimkov se napoveduje. V januarju je izšel odlok z naslovom »Vrnitev priimkov družin tridentinske pokrajine v italijansko obliko«. Tako se boče mendu vzpostaviti italijanski značaj onih Ladincev, ki so se pomenili. Člen 3. pravi, da se razteza odlok lahko tudi na druge pokrajine. Zakon se v Podluzi doslej še ni izjavil. Uradni list je objavil 25. t. m. odlok pravosodnega ministrstva, ki vsebuje izvršilni pravilnik, po katerem se začne omenjeni zakon o popravljanju priimkov sedaj sistematično izvajati. Za Podluzijem pride na vrsto Primorje, da se poitalijančijo slovenski priimki. Kdor bi po prefektovi razsodbi o priimku rabil še dalje svoj stari priimek, bo kaznovan z globo 500 do 1000 litr.

p— O zamenjavi hranilnih vlog pri avstrijski poštni hranilnici. Tržaško pošto ravnateljstvo je sporočilo, da se prične izvajanje novih italijanskih hranilnih knjižic, glasečih se na lire, najkasneje v mesecu septembra, tako da se lahko reče, da stopa za menjavo hranilnih kron v zadnji štadij. Stranke ne pridejo do denarja takoj, ampak šele po 6 mesecih potem, ko bo izdana hranilna knjižica. Zamenjajo se vloge, izvršene pred 26. marcem 1919, plačila na kontokorent, oddana pred 26. marcem 1919, in plačilni nalogi poštne hranilnice v dobro kakih stranki tudi do omenjenega časa. Italijanski državljani dobe zamenjavo avstrijske naložene krome v izmeri 80 odstotkov. Torej je morala biti prilagojena do 15. febr. 1921 s strani onih, ki bivajo v Italiji, in do 31. marca 1924 s strani onih, ki bivajo v inozemstvu.

p— Znotraj kruha. S 1. septembrom se prične izvajati zakon o enotnem kruhu. Kot moka se porabi vsej 85 odstotkov žita. Pri žitu, katerega hektoliter ne dosega težine

78 kg, bo dovoljeno mletje na 80 odstotkov. Kruh se bo pekli v komadih, ki ne bodo smeli tehtati nad 200 gramov. Finejša moka se bo smela uporabljati le za testenine. Izdelovanje slaščic in finega kruha je prepovedano; dovoljeni bodo biškoti iz enotne moke. Moka za izdelovanje kruha se bo prodajala v plombriranih vrečah. Vršile so se seje pokrajinske komisije za nadzorovanje živil pod predsedstvom prefekta. Sklenilo se je, ugotoviti, koliko je bele moke, ki se ima razdeliti med pekarne, da ne bodo ene prazne, druge pa morda preobložene z moko. S tem se bavi posebna podkomisija.

p— Kako fašisti ubijajo eksistenco naših ljudi na Reki. Peter Draženović je rodom z Reke pa je jugoslovanski državljan. Ribič je in ribari že od leta 1906. V sportnih krogih ga poznajo kot izbornega boksarja. Nemoteno je prodajal ribe v reški ribarnici. Pred nekaj dnevi pa mu je bilo odvzeto dovoljenje za izvrševanje poklicnega posla. Draženović naj odide v Jugoslavijo. Generalni tajnik fašistovskih sindikatov v kvaternerski provinci C. Marassi se je največ trudil proti Draženoviću in dosegel, kar je hotel. Draženović je napravil nato vse potrebne korake pri oblastih pa so ga vsi odbili in tudi prefekt. Brez uspešno je bilo doslej tudi posredovanje jugoslovanskega generalnega konzulata. Po jasnih določilih sklenjenih pogodb in konvencij ne more pregnati Draženoviča z Reke. Zagrešil ni ničesar kaznivskega. Nanj se je zloilo samo bedasto sovraštvo nekaterih fašistov brez vsakega pravega razloga. Tako, kakor Draženović, hočejo pregnati z Reke vsakega Jugoslovana. Tista »amicizia« je najrjasa hinavščina.

p— Smrtina kosa. Umrl je v Gorici monsignor dr. Hilarij Zorn, dolgoletni katelet na gorški realki. Dosegel je starost 79 let. Pokopljeno ga v Prvačini, kjer se je rodil. Naj počiva v miru!

p— V Sežani ni nobenega slovenskega društva. Položaj je tak, da domačini tudi ne morejo sami ničesar ustanoviti. Pogreša se društvene življenja. Mladina pohaja okoli: Ziva je potreba za njo društva, seveda slovenskega. Gotovo bi lepo vspevalo in korist bi bila lahko velika. Fašisti so hoteli združiti sežanske fante v »Club sportivo sežanske«, ki bi imel tudi svojo knjižnico in čitalnico (slovensko in italijansko). Na prvi sestanek so prišli fante, na drugi jih ni bilo več.

Sport

Kolesarske dirke društva Sava

Kolesarske dirke društva »Sava« se vršijo v nedeljo 5. t. m. popoldne na progi Šiška-Kranj-Tržič in obratno. Zvečer srečanje za 10 dobitkov. Popoldne ob pol 2. uri zbirališče na Sv. Jakoba trgu, ter skupni pohod z godbo v Šiško. Spored dirke:

1. glavna skupina s težkimi kolesi za prvo prvenstvo društva, proga Šiška-Tržič in obratno; prvo darilo diploma in pokal svetovne tovarne »Torpedo«, kateri preide v last prvega dirkača pri dvakratni zaporedni ali trikratni zmagi v poslednjih 2. skupini z lahkiimi kolesi; 3. dirka kolesarskega društva »Zarja«; 4. dirka kolesarskega društva »Sora«; 5. dirka novincev; 6. dirka seniorjev od 45 leta naprej; 7. dirka seniorjev od 35 do 45 leta; 8. damska dirka zveznih društev; 9. invalidska dirka zveznih društev. Start in cilj pri km 2, pri gostilni Kos v Zg. Šiški.

Službene objave LNP.

Sporočila se SK Jadranu in TSK Merkur, da se bo njuna prošnja obravnavala na prihodnji seji.

Vzame se na znanje dopis SK Jadran z dne 30. VIII. 1926, v katerem prijavlja svoj izredni občni zbor.

Dovoljuje se po čl. 10 spl. pr. JNSa ter z ozirom na pismeno prošnjo z dne 18. VIII. 1926; odnosno 31. VIII. 1926 nastopanje v prijateljskih in mednarodnih tekmah izj. Martinak V. za SK Ilirijo in M. Dramičaninu za ASK Primorje.

Vzame se na znanje dopis JNS št. 1392 in 1393 z dne 26. in 29. VIII.

Na dopis SK Javornik z dne 1. IX. 1926 in na dopis LLAP z dne 26. VIII. 1926 se bo odgovorilo pismenim putem.

Sporočila se vsem klubom LNP-a, da je določen 12. IX. 1926 glasom odredbe JNS kot olimpijski dan, vsled česar so vse prireditve, ki niso v prid olimpijskemu fondu prepovedane. V Ljubljani se odigra finalna pokalna tekma med prvkom Ljubljane in Mariboru, v predtekmi nastopi I. moštvo ASK Primorje proti B reprezentanci, katero sestavi g. pods. kapetan.

Pozivljajo se vsi ljubljanski dirkači in kolesarji tudi nevrženjeni, da se z ozirom na nedeljsko dirko za državno prvenstvo, sigurno udeležijo sestanka, danes zvečer ob 19. uri pri Novem svetu na Gosposvetski cesti. Zlasti se pozivljajo gg. Heng, Goltes, Glavič, Meze, Pelc, Dolenc, Prohoda, Brkljačič, Štrifot, Breznik Klobučar, Furlan, Stare, Moran, Senica, Vidic, Jontes, Podboj, Picelj in vsi drugi. V interesu slovenskega kolesarskega sporta se naproša za sigurno udeležbo.

SK Jadran. Danes (petek) ob 20. uri seja upravnega odbora in sestanka članstva. Z ozirom na občni zbor važno. Udeležba obvezna. — Predsednik.

Nedeljski sport na Raketu. V nedeljo se vršita na Raketu hazenska in nogometna tekma med družinama, odnosno moštvo ma ASK Primorje in SK Javornik. Pričetek ob 15.30. Po tekmah sportna veselica v Sokolskem domu. Vsi prijatelji sporta vabljeni.

Pozivljajo se vsi ljubljanski dirkači in kolesarji tudi nevrženjeni, da se z ozirom na nedeljsko dirko za državno prvenstvo, sigurno udeležijo sestanka, danes zvečer ob 19. uri pri Novem svetu na Gosposvetski cesti. Zlasti se pozivljajo gg. Heng, Goltes, Glavič, Meze, Pelc, Dolenc, Prohoda, Brkljačič, Štrifot, Breznik Klobučar, Furlan, Stare, Moran, Senica, Vidic, Jontes, Podboj, Picelj in vsi drugi. V interesu slovenskega kolesarskega sporta se naproša za sigurno udeležbo.

Gospodarstvo

Pred otvoritvijo največje slovenske gospodarske prireditve

Velika pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni« (otvoritev jutri 4. t. m. dopoldne) bo gospodarska prireditve, kakršne Slovenija še ni imela. Bo to specifično slovenska pokrajinska razstava, ki nam ne bo prikazala samo plodov slovenskega dela, slovenskega industrija, obrtnika in trgovca, temveč delo slovenske pokrajine sploh. Naša razstava naj nam prikaže, kaj je vzraslo na naših tleh in kar se je pri nas razvijalo ter zboljševalo, in naj nam bo v bodrilo ter pouk. Dolžnost vsakega Slovenca bodi, da poseti to razstavo, ki bo prirejena z veliko skrbnostjo in bo v nas vzbudila samozavest do slovenske zmožnosti.

Prirejena bo razstava na prostoru Ljubljanskega velesejma. Posamezni oddelki razstave so naslednji:

Kmetijska razstava obsega strokovni poučni oddelk, mlekarstvo, kmetijske stroje in orodje, vina in razstavo plemenskih konj.

Vrtnarska razstava prikazuje delo največjih ljubljanskih umetnih in trgovskih vrtnarjev. Paviljon, ki obsega 6000 m² prostora, je izpremenjen v krasen ekskluziven vrt.

Umetniška razstava je topot prvič zbrala vse slovenske upodabljajoče umetnike pol en krov. 45 razstavljalcev - umetnikov se bo kosalo za priznanja z okroglo 500 deli v olju, temperi, pasteli, akvarelu, risbi, grafiki, silhueti, mavcu, kamnu, bronu in lesu. Priznana dobro organizirana kizijenska razstava je popolnoma preurejena in bo gotovo vzbujala največje zanimanje.

V posebnih paviljnih so nameščeni avtomobili, radijska razstava, ki jo je priredil ljubljanski Radio - klub, in industrijski proizvodi.

Razstava plemenskih konj se bo vršila 5. septembra, tudi na velesejskem prostoru. Zastopani bodo najlepší žrebeli, kobile z žrebci, zaskočene kobile in dve do triletni žrebce iz vse Slovenije. Vseh živali bo okrog 180. Z razstavo je združeno premirjenje.

Zelo zanimiva bo nadalje mednarodna razstava psov vseh pasem, ki jo priredi Jugoslovanski kinološki savez in ki se bo vršila 8. in 9. septembra.

Pokrajinsko razstavo, ki se bo vršila pod visokim protektoratom Nj. Vel. kralja, bo poselilo gotovo veliko število posetnikov iz vse države. Naša dolžnost bo, skrbeti za to, da bodo rojaki iz ostalih pokrajin države odšli od nas z utišom, da je treba tudi nas Slovence, najmanjšo vejo jugoslovanskega naroda, uvaževati in ceniti.

Hmeljska poročila

Zalec (Savinjska dolina). 2. septembra. Kupci so s savinjskim hmeljskim produktom precej zadovoljni. Neznatne količine pozna hmelja so zaradi peronosporse seveda slabše kakovosti. Zelo se zanimajo za naš hmelj Nemci. Cene so tekom zadnjih narasle od 75 na preko 100 Din za kg. Danes je neki kupec s Polzele plačal že 113 Din za 1 kg.

Zatec (CSR). 2. septembra (brž.) Včerajšnje cene hmelja so se gibale od 3900—4000 čekoslov. kron. Danes popoldne se je nakupovanje zelo živahno nadaljevalo že po 4000 do 4200 Kč za 50 kg (okroglo 134 do 140 Din za 1 kg). Na deželi se je plačevalo danes po 3900—4100, pri čemer se uvažuje razlika v kakovosti. Cene trajno zelo čvrste. Letnik 1925. po 3200 do 3300 Kč za 50 kg.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (2. t. m.). Pšenica: baška, 3 vagona 250; baška, 57—76 kg, 2 vagona 255; baška, 76—77 kg, 3 vagona 260; baška, za oktober, 1 vagon 265. Turščica: baška, 3 vagona 162.50 do 160. Otrobi: baški, v luttastih vrečah, 3 vagona 105. Fižol: sremski, beli, 3—4 odstotke, 20 vagonov 171. Tendence mirna.

Dunajska borza za kmetijske produkte (1. t. m.). Tendence v mednarodnem prometu stopa slabša. Cene v Evropi slabijo pod vplivom slabe tendence v Ameriki. Zelo slabo povpraševanje. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 37.25 do 38.25, poljska 42.50—43.50; rž: 26 do 26.75; ječmen: domači 1.34—38, slovaški 34—39; turščica: 24.50—25.50; oves: domači 24.50—25.50; moka »0« (v veletrgovini): domača 73—76, madžarska 69—74, jugoslovanska 68—72.

Majhen svetovni pridelek hmelja. Iz Prage poročajo: Češka družba za izvoz hmelja objavlja poročilo o letošnjem svetovnem pridelku hmelja. Po tem poročilu je lanišnji pridelek kakovitnega hmelja komaj zadostoval za potrebe minule sezone. Stare zaloge hmelja so neznatne, in to samo v slabšem angleškem hmelju. V kolikor se je svetovna površina, zasajena s hmeljem, povečala, se to izrazna z naraščajočim konzumom piva.

Zaradi tega se pričakuje živahno povpraševanje po hmelju. V omenjenem poročilu stoji izrecno: Letošnji pridelek hmelja skoro gotovo ne bo izpolnil nade v velike množice in nizke cene. Tako torej tudi v krogih kupcev mislijo na visoke cene. Omenjeno poročilo cení celokupni svetovni pridelek na 1.026.000 do 1.104.000 centov po 50 kg in pravi, da bo letošnja svetovna hmeljska letina zaradi zelo majhnega pridelka v Nemčiji in Angliji za blizu 100.000 metrskih centov manjša od lanske.

Kakovostno dober hmeljski pridelek v Savinjski dolini. Zalec. 31. avgusta. (Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo.) Pri najlepšem vremenu se izvršuje obiranje srednjearnega hmelja in bo v približno osmih dneh končano. Cenjena množina 17 tisoč stotov po 50 kg se ne bo dosegla, ker

je razvoj kobul nekoliko zaostal. Blago je večinoma zelene barve, je bogato lupulina in ima zelo fino aromo. Obiranje poznega hmelja se tudi že izvršuje. Proizvod ni egalen, je rjavkaste barve, vendar je tudi uporabljiv. Množina tega poznega hmelja bo za najprevidnejšo cenitvijo daleč zaostajala. Kupčija se je že pričela in se je danes plačevalo do 100 Din za 1 kg. Mnogo tujih, posebno nemških prekupev je došlo v Zalec.

Nazadovanje žitnih cen na svetovnih trziščih. Na severnoameriških terminskih borzah so zadnje dni tečaji zopet popustili, in to zaradi pričakovanja dobrih rezultatov kanadske mlave in zaradi pomanjkanja povpraševanja iz evropskih držav. Sprito slabljenja ameriških cen je tendenca mlačna tudi na evropskih trziščih.

Uradni tečaji za september t. l.: 1 napoleon 218.70; 1 turška lira 247; 1 funt sterling 275; 1 dolar 56.50; 1 kanadski dolar 56.30; 1 zlata nemška marka 13.45; poljski zlatnik 6; 1 avstrijski šiling 8; 100 francoskih frankov 162; 100 švicarskih frankov 1094; 100 italijanskih lir 185; 100 belgijskih frankov 157; 100 holandskih guldinarjev 2267; 100 rumunskih lejev 26; 100 bolgarskih levov 40; 100 danskih kron 1502; 100 švedskih kron 1512; 100 norveških kron 1240; 100 španskih peset 873; 100 grških drahem 62; 100 češkoslovanskih krn 167; 1 milijon madžarskih kron 790 Din.

Zaključeno poročilo VI. zagrebskega velesejma. Skupno število razstavljalcev je znašalo 857; od tega 61 odstotkov, to je 522 iz naše države in 39 odstotkov, to je 335 iz inozemstva. Med domačini jih je bilo največ iz Hrvatske, Slavonije in Srema (385), iz Slovenije (55), Srbije (42), Bosne in Hercegovine (16), Dalmacije (14) in Vojvodine (10). Od inozemcev so razstavili Francozi, Nemci, Avstrijci, Čehoslovaki, Italijani, Švicarji, Madžari, Američani, Angleži, Poljaki in nekateri drugi. Poset je bil iz vseh pokrajin države znanen, največji iz Hrvatske in Slavonije. Tudi mnogo inozemcev je posetilo velesejem. Po številu razstavljalcev je bila najmočnejše zastopana tekstilna industrija (128 tvrdk).

Nova tekstilna tvornica v Vojvodini s pomočjo nemškega kapitala. Kakor poročajo iz Subotice, namerava neka nemška tekstilna tvornica s pomočjo jugoslovanskega finančnega konzorcija zgraditi v Subotici tvornico za pletivo. Zavedna pogajanja so baje že zaključena.

Borze

2. septembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupilski zaključki.) Vrednote: investicijsko 75—0, Vojna škoda 297.50—0, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 193—0, Ljubljanska kreditna 170—170 (170), Merkantilna 90—0, Pradedion 865 do 868, Slovenska 49—0, Kreditni zavod 165 do 175, Strojne 112—115, Večve 108—0, Stavbna 55—65, Sešir 108—0. — Blago: En zaključek, in sicer: bukova in hrastova drva mešana, cepanice, do 10 odstotkov okroglice, fco nakladalna postaja, po ogledu, 14 vagonov po 16. Povpraševalo se je samo po lanenem semenu (370—380, fco Ljubljana). Ponudb pravi malo.

ZAGREB. Na tržišču benčnih, industrijskih in državnih vrednot položaj nespremenjen. Vojna škoda je obdržala večerajšjo višino in je bila kasa napravljena po 200 do 299.5. Blaga v Vojni škodi zelo primanjkuje. — Dinarar nespremenjen. Nadalje je močnejše poskočila lira. Tudi Pariz je čvrstejši. V Zagrebu se je deviza na Italijo dvignila na 208—209 napram 196 včeraj. Pariz se je popravil na 172.5—173.5. Blaga je dovolj. Skupni devizni promet 6.4 milijona dinarjev. Notirale so devize: Amsterdam izplačilo 2275—2285, Dunaj izplačilo 799.75 do 803.75, ček isto, Berlin izplačilo 1349.75 do 1353.75, Italija izplačilo 203.44—204.64, Barcelona 866—870, London izplačilo 274.35 do 276.15, ček isto, New York ček 56.468 do 56.768, Pariz izplačilo 171.94—173.94, Praga ček 167.65—168.65, Svica izplačilo 1094 do 1098, ček isto; valute: lire 200.4—201.0; efekti: bančni: Eskomptna 100—101, Jugo 91.5—93, Obrtna 55—56.5, Pradedion 865—870, Slovenska 50—51, Litorale 1—5, Ljubljanska kreditna 165 zaključek; industrijski: Slavonija 34—35, Trbovlje 6—380, Večve 108—0, Eksploatacija 10—12; državni: investicijsko 75.5—76, agrarne 40.5—41, Vojna škoda, promptna 298.5—299.5, za september 301.5—302.5, za oktober 305—305.75, kasa 299—299.5.

BEODŽ. Devize: Dunaj 800.5 do 800.75, Berlin 1345—1350, Bukarešta 0—29, Budimpešta 0.0797—0.0798, Italija 203—207, London 275.5—275.55, New York 56.68 do 56.64, Pariz 170—172, Praga 168, Svica 1095.5 do 1096.

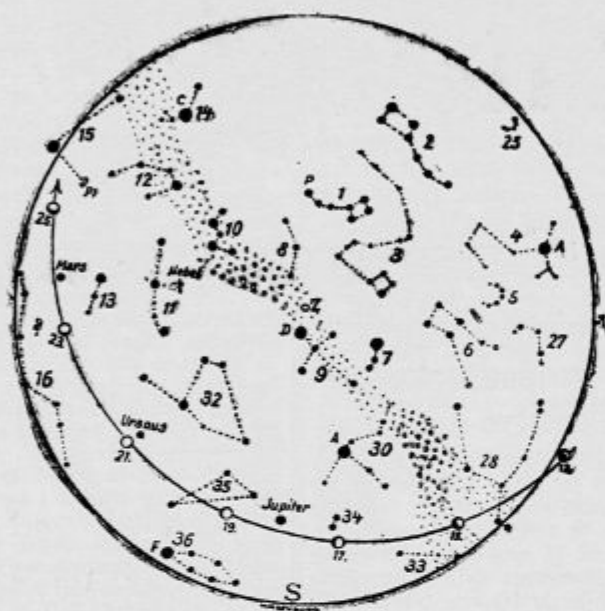
CURIH. Beograd 9.1275, Berlin 123.25, New York 517.875, London 25.145, Pariz 15.525, Miling 18.855, Praga 15.35, Budimpešta 0.007240, Bukarešta 2.60, Sofija 3.75, Varšava 57, Dunaj 73.15.

TRST. Devize: Beograd 49.25—50.25, Dunaj 305—410, Praga 81—83, Pariz 83.30 do 85, London 139.50—135.25, New York 27.50—28, Curih 545—570, Budimpešta 0.0890—0.0400, Bukarešta 11—13; valute: dinarji 48.50—50, dolarji 27.20—27.80, 20 zlatih frankov 105—110, zlata lira 552.12.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4625 do 12.5025, Berlin 168.30—168.80, Budimpešta 99.08—99.38, Bukarešta 3.5325—3.5525, London

Iz življenja in sveta

Nebo v septembru

V septembru so dnevi že znatno krajši, noči pa osobito zvečer vlažne, kar je za opazovanje nebesnih teles zelo ugodno. Največjo pozornost zvezdoslovcev in ljubiteljev narave bosta vzbujala v septembru planeta Mars in Jupiter.

Solnce je bilo 1. septembra opoldne še za 8° 29' severno nad nebesnim ekvatorjem, sedaj se pa polagoma približuje ekvatorju, ki ga prekorači 23. septembra ob 20.26. To je znani jesenski ekvinokcij, s katerim se pričneta astronomična jesen. Solnce prehaja ob tem času iz znamenja Device v znamenju Tehtnice. Pozneje se začne solnce spuščati pod ekvator in bo 1. oktobra opoldne že za 2° 59' južno od ekvatorja. Posledica bo, da se začne dan naglo krčiti. 1. septembra je bil dan dolg še 13 ur 32 minut, 1. oktobra bo pa dolg samo 11 ur 43 minut, tako, da se skrči v septembru za 1 uro 49 minut.

Solnčna površina je letos izredno nemirna. Njeno agilno delovanje se kaže v številnih pegah in protuberancah. Letos se je videlo na solncu s prostim očesom že 9 peg. Zadnja velika pega je bila na solncu med 24. julijem in 5. avgustom. Poleg tega je na solnčni površini še več manjših peg, ki se vidijo samo z daljnogledom. Protuberance se imenujejo ogromni rdečkasti oblaki, ki jih meče iz sebe solnčna površina. Prejšnje čase so zvezdoslovci opazovali te meglene erupcije solnca samo za časa popolnega solnčnega mrka, odkar pa imajo s spektroskopom opremljene daljnogledne, lahko opazujejo te zanimive pojave ob vsakem času. Največja letošnja protuberanca, podobna celi vrsti ogromnih dreves s širokimi kronami, se je videla 16. julija. Opazoval jo je zvezdoslovec Newbegin. Njena višina je znašala okrog 60.000 km. Zanimivo je, da se je pojavila ta protuberanca baš na onem kraju, kjer je bila v decembru in januarju velika solnčna pega, ki je pozneje izginila.

Luna. Glavne lune faze bodo: mlaj 7. septembra ob 6.45, prvi krajec 15. septembra ob 5.27, ščip ali polna luna 21. septembra ob 21.19 in zadnji krajec 28. septembra ob 18.48. Luna bo najdalje od zemlje 4. septembra ob 21. (njen dozdevni premer bo znašal 29 minut 26 sekund, najbližje zemlji pa 21. septembra ob 7.) dozdevni premer 33 minut 29 sekund. Luna bo najvišje nad nebesnim ekvatorjem 2. septembra ob 2. (deklinacija + 22° 37'), nato prekorači ekvator 9. septembra ob 15, in bo najnižje pod njim 15. septembra ob 17. (deklinacija — 22° 45'); ekvator prekorači znova 22. septembra ob 19, in se dvigne najvišje 29. septembra ob 8. (deklinacija + 22° 51').

Planeti. Merkur ostane prve dni septembra še jutranjica, tako, da ga lahko opazujemo samo zgodaj zjutraj pred solničnim vzhodom. Žal ga je težko najti na nebu brez daljnogleda.

Venera je tudi jutranjica in vzhaja začetkom septembra po tretji uri zjutraj, koncem meseca pa pred 5. uro. Ta planet se sedaj stalno odmika od zemlje in obrača proti nji skoraj ves razsvetljen del svoje površine. Bliža se že svoji zgornji konjunkciji, ko bo baš za solncem, tako, da ga (planeta) ne bomo videli. Njegova konjunkcija nastane v novembru.

Mars je za opazovanje v zelo ugodni legi. Začetkom septembra vzhaja okrog 21., koncem meseca pa po 19. uri tako, da ga lahko opazujemo vso noč. Najti ga ni težko, ker se razlikuje od ostalih zvezd po velikosti in rdečkastem sijaju. Zemlja in Mars se sedaj zopet približujeta (najbližje si bosta v novembru) in nato Marsov premer, kakor ga vidimo v daljnogledu, stalno narašča. 1. septembra je znašal dozdevni Marsov premer 14.7", dočim bo znašal 1. oktobra že 18.4". Z manjšim astronomičnim daljnogledom lahko opazujemo glavne pege na Marsovi površini, osobito njegovo južno polarno čepico, ki je letos proti pričakovanju velika in mirna.

Jupiter zaključuje svoje premikanje v sozvezdju Kozoroga in se v septembru zelo dobro vidi. Nad obzorjem je takoj zvečer, in sicer kot najsvetlejša zvezda. Opazujemo ga lahko do zgodnjih jutranjih ur. Ker se zemlja od Jupiterja že oddaljuje, se njegov dozdevni premer polagoma krči. 1. septembra je znašal 45.5", dočim bo znašal 1. oktobra 42.5". Zanimivo je zasledovati kretanje štirih njegovih glavnih spremljevalcev, osobito njihove mrke, ki bodo letos v

septembru zelo pogosti. Pri nas bomo videli začetek mrka IV. Jupitrove lune opolnoči med 11. in 12. septembrom ter 18. septembra ob 18.12, konec mrkov Jupitrovih lunic bo: III. 2. septembra ob 1.53, I. 6. septembra ob 22. II. 13. septembra ob 19.16, I. 13. septembra ob 23.55, II. 18. septembra ob 22.23, I. 21. septembra ob 1.50 in 22. septembra ob 20.19, II. 26. septembra ob 1.01, IV. 28. septembra ob 22.59 in I. 29. septembra ob 22.14.

Saturn je v sozvezdju Tehtnice blizu stanice Gamma. Opazujemo ga lahko samo zvečer, ker zgodaj zahaja. Začetkom septembra zahaja po 21., koncem pa že okrog 19.30. V daljnogledu ga vidimo sredi septembra kot kolobar s premerom 14.3", obdan s prstanom v obliki elipse. Že osi merita 36.0" in 14.0".

Uran je v sozvezdju Rib blizu poletne točke. 21. septembra bo v opoziciji s solncem in zato bo njegova lega za opazovanje najprikladnejša. Opazujemo ga lahko vso noč, toda samo z daljnogledom.

Neptun, ki je bil v avgustu v konjunkciji s solncem, je na obzorju še vedno blizu solnca in zato za praktično opazovanje njegova lega sedaj ni primerna.

Meteorji. Avgustovski roj Perseid je bilo močelo letos opazovati v zelo ugodnih okolnostih. Od začetka avgusta je število meteorjev polagoma naraščalo in doseglo 12. septembra svoj maksimum, pri katerem se je videlo vsako uro do 60 meteorjev. Roj je bil torej letos izredno bogat. V septembru se pojavijo na nebosklonu samo manjši roji meteorjev. Njihovi radianti, to je točke, iz katerih navidez izhajajo, so pri stanici Gamma v Perzeju (od začetka do 22. septembra) dalje med stanicama Beta in Gamma (od 3. do 9. septembra) in pri stanici Eta v sozvezdju Kočijaža (od 12. do konca septembra).

Kometi. Letos so bili odkriti štirje kometi, ki se vidijo z dobrim daljnogledom. Kopffov perijodični komet iz leta 1896., je letos opazil in fotografiral 13. julija prof. Wolf. Ta komet je 16. velikosti. Drugi je Finlayev perijodični komet iz leta 1886. Letos ga je opazil in fotografiral zvezdoslovec Stobbe 3. avgusta.

Lega zvezdnega firmamenta začetkom avgusta ob 22., sredi avgusta ob

Naše življenje je kakor vojaška srajca

zato si izboljšujemo življenje vsak po svoji moči in kupimo najboljše perlo samo pri tiskarju Drago Schwab, Ljubljana, ki je najcenejši.

Američanka Clemington Corson,

s svojima dvema otrokoma, zavoljo katerih je v soboto preplavala Rokavski preliv. Predno je stopila v vodo, je izjavila novinarjem, da hoče za vsako ceno doseči svoj cilj, če tudi jo stane življenje. Poskus ji je uspel in zdaj njenima otrokoma ne bo več treba stradati. Dobila je namreč takoj izplačanih 25.000 dolarjev (1.400.000 Din), t. j. 25 odst. stave, ki jo je dobil neki njen prijatelj, ki je stavlil nanjo.

21. in koncem avgusta ob 20.: V zenitu Labod, proti severu Zefeus in Mala Medvedica, na severovzhodu Kasiopėja in Perzeus, vzhaja Kočijaž, na vzhodu Andromeda, Trikotnik in Oven, na jugovzhodu Pegaz, Vodnar in Ribe, na jugu Orel, Delfin, Kozorožec in Strelec, na jugozapadu Lira, Herkules, Gadonožec in Gad, na zapadu Zmaj, Krona in Bootes, na severozapadu Velika Medvedica in Hrti.

Pojasnilo.

Slika kaže lego poedinih zvezd in sozvezdij v septembru. Sozvezdja so zvezdana med seboj s pikčastimi črkami in označena s številkami. Številke pomenijo okrajšave lastnih imen poedinih zvezd. Lega lune je označena za vsaka dva dneva. Datum je pod luno, puščice pa kažejo njeno pot. 1. = Mala Medvedica, P = polarna zvezda, 2. = Velika Medvedica, 3. = Zmaj, 4. = Bootes, A = Arktur, 5. = Krona, 6. = Herkules, 7. = Lira, W = Wega, 8. = Zefeus, 9. = Labud, D = Deneb, C = Capella, 15. = Bik, Pl. = Pleade, 16. = Kit, 25. = Berenikini lasje, 27. = Gad, 28. = Gadonožec, 30. = Orel, A = Atair, 32. = Pegaz, 33. = Strelec, 34. = Oven, 35. = Vodnar, 36. = Ribe, F = Pomahaud, Z = Zenit, Planeti: Jupiter, Uran in Mars.

Žito in radij

Italijanski profesor Mario Bioglio je pred kratkim dovršil serijo poskusov, ki so mu baše uspeli nepričakovano dobro. Preskušal je, kako vpliva radij na rast in rodovitnost raznih žit.

Najprej je poskusil, kako vpliva radij na riž. Ugotovil je, da je posamezno seme dalo pod učinkom radija do 22 klasov, dočim znaša normala le 7 do 9. Vrhu tega je na ta način pripravil riž dozorel deset dni prej kakor navadni. Pri raznih vrstah žita pa je naštel ob žetvi dvajset do trideset kvintalov več na enem hektarju obdelane zemlje.

Stvar je vsekakor zanimiva, samo bi moral profesor še povedati, če se izplača kupovati radij — ki je, kakor znano, najdražja stvar na svetu — zavoljo par mermikov pšenice in riža.

Diktatorjevi milijonski posli

Med vsemi diktaturami, ki držijo Evropo v negotovosti, je pravkar odstranjena diktatura gospoda Pangalosa bila morda najmanj krvava. Navzlic temu pa je bilo tudi v Grčiji na stotine ljudi nezakonito zaprtih, ljudstvo brezpravno, tisk davljen, delavstvo vduseno.

Nasilno vladanje se je seveda opravičevalo s pretvezo, da je treba ustvariti in vzdržati red in mir. Vsi ti gospodje, Mussolini in Horthy, Primo de Rivera in Pangalos, so nastopili iz obljube, da bodo deželo osvobodili slabega režima ter ji vrnilo čistost, dostojnost, moralno. Toda, jo! moralni plašček, ki si ga gola sila tako rada ogrinja, ne more ničesar prikriti za daljši čas. Evo! Čim je padel Pangalos in je beseda v Grčiji zopet svobodnejša, že se razkriva, da je general Pangalos porabil ves svoj prosti čas, kolikor mu ga je dopuščalo osrečevanje naroda, za razne »kšefte«. Sklepal je vsakojake kupčije na debelo in si pridobil milijone. Podrobnosti o njegovih poslovnih aferah pridejo v kratkem na svitlo...

Tako je: pod zaščito nekontrolirane samovolje in oblasti procvita korupcija. V kolikor ponarejanje frankov ter izvoznice Bethlenov in Horthyjev niso zadostovale za dokaz tega, v toliko so poslovne zadeve gospoda Pangalosa novno potrdilo. A kakšen smrad utegne šele puhiti proti nebu, čim se prično

Popolnoma novo!

Prvič v Jugoslaviji!

Najboljša burka, kar jo je dosedaj pr nesla filmska umetnost, je po izjavi obiskovalcev včerajšnje nad vse usode premijere kolosalna, originalna in neodoljiva burka

„ON“ kot topničar

Salve smeha. Bomba smeha. Vihar smeha. Čiklo smeha. Šalo in smeh, ve-e-je in zabavo vse to Vam danes nudim

„ON“ — princ smeha — HA - HA

Harold Lloyd

Izven programa lepa revija najnovejših plesov, toalet ter prekrasnih žen.

Predstave točno ob 4., pol 6., pol 8 in 9. uri.

Naš priznani prvovrstni orkester svira pri vseh predstavah.

Preskrbite si pravočasno stopnice, ker e interes za ta film ogromen.

ELITNI KINO MATICA Najudobnejši kino v Ljubljani Telefon 124.

prati srajce fašizma, čim se bodo začeli obračunati bančni konti njegovih voditeljev! Diktatura namreč ni samo krvava, marveč tudi umazana obrt. Kajti pest vseh diktatorjev ima dve strani: prva je groba in mori, druga je gladka in jemlje... Tako nekako pravijo dunajske delavske novine.

Plavanje obligaten predmet na dunajskih šolah

Avstrijska republika marljivo reformira svoj šolski poduk in skuša postati v tem pogledu vzorna država. Dosedanje srednješolske reforme so več ali manj znane. Stari jeziki so po večini odpravljani in nadomeščeni z angleščino, ki bo absolventom srednjih šol še pomagala v svet in do kruha. V letošnjem šolskem letu pa kani napraviti avstrijsko naučno ministrstvo korak naprej glede fizične kulture učencev. Učenci ljudskih in meščanskih šol se bodo morali učiti poleg drugih predmetov tudi plavanja in v ta namen se ustanove posebni tečaj, katerih se bodo udeleževali ločeno otroci moškega in ženskega spola.

Ukrep je seveda zelo umesten. Prvič

se bodo na ta način preprečile številne nesreče, ki se dogajajo dandanes radi neznanja v plavanju. Drugič bodo ti tečajniki koristili tudi z vidika splošne higijene. Učenci in učenke bodo po svojih plavalnih zmognostih tudi klasificirani prav tako, kakor v drugih predpisanih predmetih. Pri tem bo država šla otrokom na roko ter jim bo preskrbela, oziroma izposojala kopalno obleko popolnoma brezplačno.

× **Požiral je žebje.** V Subotiču (Som-bathelyu) so izvršili zdravnik pred kratkim zelo nenavadno operacijo. K zdravnikoma Ernestu Petőju in Juliju Stranzu je prišel neki 19letni dinar, ki je tožil da ga silno tišči v želodcu. Röntgenološka preiskava je dognala, da ima mož v želodcu tudi predmete, katere je mogoče odstraniti le potom operacije. Zdravnika sta šla na delo, odprla dinarju želodec in glej, pobrala sta iz njega 41 žebjev, med katerimi so bili tudi taki, ki so merili po 8 cm dolžine. Operirane je požrl tudi kos ostrega noža in več komadov cevi od vodovoda. Vsi ti predmeti so ležali v želodcu pacijenta 101 dan in mož se je hranil, ker je čutil velike bolečine, samo s pičlimi kosčki kruha. Želodne predmete pa je požiral za-bodene v kruhovo sredico zato, da bi imponiral ženski, katero je ljubil v polblaznosti.

Radio

Radio na avstrijskih železnica

V Ameriki so na vseh daljših progah že pred časom uvedli posebne vozove, ki so opremljeni s prejemnimi aparati. Sedeži v teh kupejih so opremljeni s slušali, ki se jih potniki lahko poljubno poslužujejo. Skoro tradicija so že postali taki radio vozovi na transkontinentalnih progah v Kanadi in največja tamkajšnja železniška družba »Canadian Pacific Railway«, ima vzdolž svojih prog že celo vrsto radiofonskih oddajnih postaj, ki oddajajo za potujoče občinstvo. To uvedba se je izkazala kot jako umestna in služi svojemu namenu mnogo bolje kot salonski vozovi s knjižnicami, klavirji itd.

Za Ameriko so skušale uvesti radio na železnica Angleska in Francoska, ki sta v to svrhu tudi že izvedli dobro uspele poskuse. Kot stalno institucijo pa ga do danes nista vpeljali ne ena ne druga. Vzrok bo najbrže ta, da na evropskih železnica pač še ni toliko potrebe po radiu.

Proge so tu v primeri z Ameriko kratke. Nemčija, ki je baš na polju »brezčrtnosti« ena najbolj naprednih držav, ni do danes še na nobeni svojih prog posnemala Američanov, dasi je uvedla že pred časom toli potrebno telefonsko komunikacijo med vozečimi vlaki, ki je celo v Ameriki še jako redek pojav.

Zdi se pa, da hoče vsem državam v Evropi prednjačiti mala Avstrija, ki bo že letos s 1. septembrom poskusno uvedla radio na glavnih progah svojih železnic. Brzovlakom med Dunajem in Pasovo, Dunajem in Gradcem in med Dunajem in Celovcem ter enemu osebnemu vlaku med Dunajem in Amstettenom bodo priključili po en poseben radio-vagon s prejemnim aparatom in udobnimi sedeži s slušali. Vsak potnik na teh vlakih, bo na željo dobil, proti doplačilu enega šilinga, posebno vozovnico, ki mu da obenem pravico do enournega poslušanja v radio-vagonu. Dva meseca bodo ti radio vagoni vozili na omenjenih progah le provizorično, če pa se ta uvedba obnesla, bodo kmalu radio-vagoni stalna institucija avstrijskih železnic. Tehniška ureditev teh radio-vagonov je izročena družbi »Tessig« (Telephon und Signal Gesellschaft) in s tem njenemu šef - konstrukterju, našemu rojaku ing. Josepu Hiškoviču, ki je s svojimi dosedanjimi uspehi dokazal, da je kos tej težki nalogi.

Ing. Hiškovič je skonstruiral v to svrhu sčevni prejemni aparat, ki ga je imenoval Regenodyne. S tem prejemnim aparatom in z enostavno enožično anteno na strehi opremljen radio vagon je napravil 26. avgusta zadnje poskusno vožnjo z brzovlakom Dunaj-Gradec. Vožnje so se udeležile razne zainteresirane osebnosti in dunajska oddaja postaja je oddajala za to vožnjo poseben program. Sprejem je bil do Semmeringa iz-boren; čist in glasen, po zatrdilu mnogih soudeležencev celo boljši kot doma na Dunaju. Motnje telegrafskega voda ob progi so bile neznatne. V ozkih soteskah Semmeringa je bil sprejem slabši. Pogosto so se pojavljale polovne sence, to je mesta kamor elektromagnetni valovi pod vplivom kompliciranega terena ne prodrejo v zadostni jakosti tako, da postane sprejem čisto tih ali pa sploh preneha. Popolnoma prenehal je sprejem

vedno takrat kadar je vlak vozil skozi kak predor. Onstran Semmeringa je že bilo že mogoče doseči graško oddajno postajo, ki so jo poslušali do prihoda vlaka v Gradec. Uspeh te vožnje je bil zadovoljiv, kar je v prvi vrsti zasluga izbornega aparata našega inženjerja Hiškoviča. Pomniti treba, da se pri teh poskusih ni bilo mogoče ozirati na ameriške vzorce. Tako n. pr. se v Kanadi za sprejem v vlakih, uporabljajo izključno le okvirne antene, ki jih avstrijske gorske proge s svojimi številnimi ovinki že vnaprej izključujejo.

Spor radi oddajne postaje Hilversum. Nizozemska radiofonska oddajna postaja Hilversum je ena najstarejših oddajnih postaj v Evropi. Zgradil jo je privatni kapital, vzdržujejo pa jo razne verske in politične družbe, ki jo jemljejo dnevno za eno ali dve uri v najem.

Na ženevsko konferenco za ureditev evropske radiofonije, so bili povabljeni tudi upravniki Hilversuma, ki se pa povabila niso odzvali in so tudi vse poznejše odredbe »Mednarodne unije za radiofonijo« ignorirali, tako da grozi unija z izključitvijo Nizozemske iz mednarodnih dogovorov o radio-prometu. Nizozemskemu prometnemu ministrstvu je postal ta položaj jako neprijeten. Skušalo je sestaviti nepristransko komisijo, ki naj bi posredovala da se urenari spor poravnava. Komisija doslej ni dosegla nikakega uspeha. Proti drugemu načrtu, po katerem naj oddajna postaja preide v državno upravo, pa vlada velikanski odpor vseh inozemskih radio-amaterjev.

Telefon na železnici in v zraku. Od prvega avgusta naprej, se potniki na progi Berlin-Hamburg, poslužujejo lahko poleg telefonske zveze s poljubnim krajem v Nemčiji, tudi najnovejših borznih in gospodarskih vesti, ki jih dobiva vlak telefonično iz centrale v Berlinu. Pri telefoniji v vlaku zaposleni uradnik napiše ta poročila na listič, in jih razdeli med potnike, ki se zanje zanimajo. Telefon v vlakih se je tako dobro obnesel, da ga bodo uvedli še na 18 drugih važnih progah. — Tudi nemška zrakoplovna Hansa namerava uvesti telefon v svojo potniška letala. Gre tu za brezžično telefonijo, ki se je doslej v zračnem prometu jako dobro obnesla in je posebno ponosni in na morjem iz razlogov varnosti neprecenljivega pomena. Prihodnjo pomlad bo torej mogoče vsakdo, ki potuje po zraku, iz letala telefonirati s svojim domom.

NOGAVICE

KLJUČ
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

Sokol

Sokolsko društvo Strazišče pri Kranju priredi v nedeljo, dne 5. septembra ob 3. popoldne svoj društveni nastop na «Pantah», na lepem prostoru sredi vasi, v neposredni bližini Sokolskega doma. Nastopijo vsi oddečki domačega društva, ki hoče pokazati napredek svojega delovanja. Mlado društvo, ki si je že postavilo svoj lastni dom in se bori z vso energijo za svoj porast, vabi vso napredno javnost, zlasti pa sosednja društva, da se udeležijo te prireditve. Po javnem nastopu bo v Sokolskem domu in pred domom družaben sestanek, kjer bodo udeleženci postreženi z jedjo in pijačo. Članstvu ljubljanskih sokolskih društev se nudi prijetna prilika, da poset straziške prireditve zvežejo s prijetnimi izleti na Gorenjsko. Sokol I. v Ljubljani priredi ta dan svoj prvi nedeljski izlet pod vodstvom predsednika prosvetnega odbora br. Bajžila iz Skofje Loke preko Sv. Jošta v Strazišče, to je ena najlepših partij v tem delu naše Gorenjske. Komur je ta pot predloga, gre lahko na šmarjetno goro in od tod je v 20 minutah v Strazišče, za odhod iz Ljubljane je najprimernejši vlak ob pol 12. Tudi za članstvo iz Skofje Loke je priključitev k izletu preko Jošta priporočljiva, da obenem posetijo svoje sorodno društvo ter prirede svoj pešizlet. — Lepa jesenska nedelja bo kot nalašč za izletnike, ki bodo poleg svoje prijetne zabave tudi podprli s svojo navzočnostjo bratsko sokolsko društvo v Strazišču.

Dopisi

RAČNA PRI GROSUPLJEM. V ponedeljek, dne 6. septembra, bo v tukajšnji občini semenj. Semanj dnevi so v naši občini dovoljeni šele letos. Zato je pričakovati, da bo dožog goveje živine zelo obilen. Novo urejen sejmski prostor se nahaja pri postaji na Čušperku, kar je posebno ugodno posebno za trgovce. Opozarjajo se vsi interesi, da posetijo ta semenj v svojo korist.

BOŠTANJ OB SAVI. Dne 1. t. m. nas je zapustil načelnik sokolskega društva br. K. Verk. Kot izvrsten sokolski tehnični delavec je s svojo energijo mnogo pripomogel k napredku našega društva, za kar mu ostane vedno hvaležni. Tudi kot uradnik pri graščini je bil pri ljudeh izredno priljubljen. Brat Karel: Zdravo! — V nedeljo proslavi gasilsko društvo blagoslovljenje brizgalne. Kumuje ga. Franja Jaklova. Svira krška in domača gasilska godba.

ŠOSTANJ. Dnevno čitamo v časopisih razne razpise o oddaji raznih nabav itd. Vsa javna podjetja in zavodi si nabavljajo svoje potrebščine ofertalnim putem, kakor določa zakon. Drugače državna bolnica v Topolšici pri Šostanju, ki jemlje svoje potrebščine skoro izključno kar pri šostanjskih Nemcih. Prosimo gospoda sanitarnega šefa v Ljubljani, da odredi razpis dobave kruha, mesa, mleviskih in specerijskih potrebščin za to bolnico na način, kakor ga predpisuje zakon.

DOLNI LOGATEC. Naše sokolsko društvo je v zadnjem času vsled nemile smrti izgubilo dva vneta, zvesta in teško nadomestljiva brata. Dne 20. avgusta nas je zapustil brat Ivan Sicherl, posestnik na Čevčih, ki je bil takoj od ustanovitve društva v Logatcu nepretrgoma znan kot neumorno delaven član. V znak spoštovanja je izkazalo društvo pokojnemu bratu zadnjo čast s tem, da so se vsi člani in članice korporativno z društvenim praporom udeležili njegove zadnje poti k večnemu počitku ter mu je pevski zbor zapel ganljive žalostinke, a starosta dr. M. Papež se je poslovil od pokojnika z govorom. Dne 22. avgusta pa se je preselil v večnost brat Franc Iglič, krojaški mojster in načelnik logaške obrtne zadruge, ki je bil ves čas zvest član našega društva. Vsled bolehnosti si je šel iskat zdravja k morju, kjer ga pa je v bolnici na Reki dohitela nemila smrt. Namesto venca obema bratom so darovali tukajšnjemu sokolskemu društvu brata Jakob Verbič in Anton de Gleria 200 Din, dr. Milan Papež in notar Franc Tavzes po 100 dinarjev. Brat Franc Oblak je ob priliki poroke s sestro Milico Tešarjevo daroval Sokolu znesek 300 Din. Vsem darovalcem najtoplejša zahvala.

SODRAŽICA. Pretekli teden nas je zapustil naš vrli somišljenik in dolgoletni član našega sokolskega društva, brat Viktor Drobnič, ki je odšel s svojo družino nazaj v Ameriko. Naše sokolsko društvo mu je priredilo lep poslovilni večer, katerega se je udeležilo lepo število članstva in društveni tamburaški zbor, kar je dokaz, kako priljubljena sta bila on in njegova gospa. V imenu sokolskega društva se je poslovil od obeh v daljšem govoru brat starosta J. Obrstar ter se najlepše zahvalil za njegovo vestno sodelovanje že od početka ustanovitve ter kot stalnemu podporniku društva. Se posebej se mu pa je zahvalil za

velikodušni dar tisoč dinarjev, ki ga je ta večer poklonil društvu. Na predlog br. podstaroste Gnidica so nabrali še med prisotnimi člani preko 500 Din za našo društveno knjižnico, ki se zelo lepo razvija. Njemu in celi obitelji želimo srečno pot in vse najboljše v novi domovini z željo, da se kmalu zopet povrne v našo sredo Zdravo!

LAŠKO. Protivoljno gasilno društvo v Laškem proda radi nabave nove avto-brizgalne, dobro ohranjeno, četverkolno, kompletno brizgalno po nizki ceni. Ogleda se lahko vsaki dan.

ZAGORJE OB SAVI. Dolgih 35 let je vodil rudniško godbo v Zagorju g. Jože Ravnikar in vzbujal ljudem smisel za glasbo. V tem oziru se ni strašil nobenih naporov. Sedaj je bil upokojen in je zapustil tudi godbo, kar bodo godbeniki težko občutili. Saj je samo njegova zasluga, da je godba na tako visoki stopnji. Za delo, katero je storil na polju glasbe, smo mu hvaležni vsi in želimo, da preživi še določeno mu življenjsko dobo kar najsrečnejše. Njegov naslednik je sedaj g. Srečko Godina, o katerem smo prepričani, da bo nadaljeval njegovo delo z vso ljubeznijo in energijo.

OPLOTNICA. S 1. septembrom je predstavljen naš priljubljeni g. kaplan Ivan Rančigaj iz Čadrama v Št. Lovrenc na Pohorju. Vsi brez razlike žalujejo za njim. Št. Lovrenčanom čestitamo na pridobitvi.

TRNOVO-ŠT. RUPERT V SAV. DOLINI. Prostovoljno gasilno društvo namerava dne 26. septembra blagosloviti svojo novo motorno brizgalno. Pri tej priliki se bo vršila preizkušnja iste in prva društvena prireditev. Sosednja društva naj za ta dan ev. nameravane prireditve odlože.

GOTOVLJE PRI ŽALCU. V četrtek popoldne je pri belem dnevu neki uzmovič udri skozi zaprto okno v stanovanje g. Rafaela Gorenška, bivšega pevovodje v Novi cerkvi in mu odnesel vso obleko, uro, verižico, denarnico, spričevala glasbenih in meščanskih šol in še nekaj drugih stvari. Svarimo pred nakupom ukradenega blaga, ako pa bi se tar kje pokazal z ukradenimi listinami, naj ga vsak takoj izroči orožnikom.

ŠT. PAVEL PRI PREBOLDU. Že dolgo pričakovana motorna brizgalna prost gas društva Groblje ob Savinji je končno prispela. Prevoz se je vršil v nedeljo dne 22. avgusta z veliko slovesnostjo. Sprevod je otvorila končnica prost gas. društva, kateri je sledila vsa v cvetje in zelenje odeta brizgalna. Za njo je korakal članstvo, nato pa voz z domačimi dekleti, ki je bil tudi lepo ozaljšan z zelenjem. Po prihodu se je vršil preizkus brizgalne po zastopniški tverke Smekal iz Smichova pri Praksi. ki je brizgalno izdelala. Uspeh je bil prav dober. Brizgalna meče vodni curek na daljavo 200 m pri eni cevi 30, pri dveh pa 20 m. Več sto ljudi je prišlo radovednost, da vidijo, kako bo delovala motorika. Mnenje je bilo vsestransko jako povoljno. Po vseh se je pa vršila pri g. Sodniku domača zabava. Blagoslovitev nove brizgalne bo v nedeljo dne 19. septembra, na kar se sosednja društva opozarjajo in navkljudnele vabijo.

Po vsej Sloveniji gre glas.
le „Dnevina“ je za nas!

V na em vzamem takoj
enodružinsko vilo
z vrtno na Bledu, za celo leto

Reflekt ram na neopremljeno vilo s pečmi vsaj v par sobah. Najemninno o'lačam za 1 leto naprej.
Počne ponudbe tako na uprvo „Jutra“ pod **Vila Bled** 6321

Zahvala.

Povodom smrti naše ljube

DA NICE

izrekamo kar najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za globoko sočustvovanje, za darovano cvetje, sopke in vence ter za mnogobrojno spremstvo na naši zadnji poti. Zahvaljujemo se gg. zdravnikom za njihovo požrtvovalni trud č. duhovščini in č. s-stram, posebno pa gg. pevcem za s srce segajoče žalostinke, ki si jih je tako elela pred svojo smrtjo. Prisrčna za hvala vsem, ki so na ta al drug način la šali njeno dolgo trpljenje. Iskrena zahvala pa tud vsem, ki so nam s svojo nesebično požrtvovalnostjo pomagali v naših težkih časih.

Globoko žalosa rodilna
Fran Škuljeva. 6357

Šolske knjige

za vse srednje, meščanske in osnovne šole

se dobe

v knjigarni Tiskovne Zadruga

Ljubljana, Prešernova ulica št. 54.

(Nasproti glavne pošte).

V času od 1. do 15. septembra 1926 dobi vsak peti odjemalec, ki je kupil v Tiskovni zadrugi katerikoli knjig vsaj za Din 50 —, posebno nagrado v knjigah. Ne zamudite!

Velika izbira

MODNIH LISTOV!

Za jesen in zimo 1926—27.

Gospe in gospodične!

Predno si nabavite jesensko ali zimsko obleko si oglejte najnovejše modne liste v

knjigarni Tiskovne Zadruga,
LJUBLJANA,

Prešernova ul. 54, (nasproti glavne pošte)

V zalogi je 38 različnih
vrst modnih listov

Mag. št. 22.086/191 III

6354

Razglas.

Navzlic razglasu z dne 5. avgusta 1926, št. 20.276/26 se opaža, da se lastniki psov ne ravnaajo po določenih tega razglaa. Vsled tega opozarja mestni magistrat vse lastnike psov ponovno na omenjeni razglas s pripombo, da bo proti prestopnikom postopal z vso strogostjo. Zlasti vel a to za lastnike javnih lokalov in njih posetnike.

Ker je splošno in za časa pasjega kontumaca tem bolj prepovedano jemati pse s seboj v javne prostore, naroča mestni magistrat, da naj vsi lastniki javnih lokalov s primernimi napisi opozore občinstvo na to prepoved, goste, ki bi si nasprotovali, pozovejo, da pse takoj odsiranjajo iz lokala in one, ki bi se pozivu ne odzvati, ovadijo, event. pa tudi pokličejo stražnika, da jih odstrani.

Mestni magistrat opozarja dalje vse lastnike psov, da se im bodo brez prizanašanja odvzeli psi, ako bi bili zaloteni nezavajovani na cesti ali bi se našli v kakem javnem lokalu in se bodo uničili, obenem se bo pa proti lastnikom kazensko postopalo.

Vsak lastnik pa je odgovoren za svojega psa v vseh slučajih.

Mestni magistrat ljubljanski.
dne 30. avgusta 1926.

Proda se
večja množina

makulturnega
papirja

Poizve se
v upravi „Jutra“.

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
DUNAJSKA C. 48
MESTNI TESARSKI MOJSTER Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrežje za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje l. t. d. Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

G.

Tovarna furnirja.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode
d. d. v Ljubljani bodo zaposlile

s 1. oktobrom t. l. na svojem obratu Vevče pri Ljubljani

obratnega
kemičnega praktikanta

da se prouči posebnostim v papir, celulozi in lesovini proizvajajoči industriji, da bo mogel s časom, po preteku 3—4 let nadomestiti zato specijelno naobrazeno inozemsko moč.

Le vestni in pridni interese, ki bi imeli veselje do papir proizvajajoče industrije z fakultetsko naobrazbo, naši državljanji, stari ne nad 25 let, samski, naj pošljejo svoje naslove s popisom življenja

tajništvu Združenih papirnic d. d. v Ljubljani,
Dunajska cesta 1. 6346

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da otvorim v soboto, dne 4. septembra ob 19. uri staroznano

gostilno „Vitrinjski dvor“

Pri otvoritvi sodeluje godba in znano pevsko društvo „Jadrani“. Z mrzlimi in toplimi jedmi, izbornim vinačkom ter vedno svežim pivom vedno dobro preskrbljeno

Zanimiva bode tekma na koglišču,
katera se vrši v soboto in nedeljo celi dan, z razdelitvijo raznovrstnih daril.

Za obilen obisk se priporoča

Hinko Kosič, Maribor.

Srečke
drž. razredne loterije

ima na razpolago za III. razred

Zadružna hranilnica

reg. in gosp. zadruga z o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

Cena cele srečke . . . Din 240—
Polovične Din 120—
Četrtnske Din 60—

Zrebanje se vrši dne 7. in 8. septembra.

Čenjeni zunanji naročniki naj blagovolijo sočasno z naročilom predkazati odpadajoči znesek.

6353 a

Kruta in neizprosna smrt nama je ugrabila največjo in najčistejšo življensko srečo, najino oboževano mamico, gospo

Ano Prosenc
vdovo Fischer

ki je preminula 1. t. m. v sanatoriju dr. Hansa v Grazu.

Truplo ubožice bodeva začasno položila dne 3. t. m. ob 10. uri popoldne v grobnico na centralnem pokopališču v Grazu, odkoder bode pozneje prepeljana v domovino.

Prosiva samo tihega sožalja.

Graz-Ljubljana, dne 1. septembra 1926.

Dr. Branislav in Vladimir Fischer,
sinova.

Krasno stanovanje
v Mariboru

dobi lahko takoj ali pozneje, kdor ga zamenja z enakim stanovanjem v Ljubljani. Ponudbe pod „3 sobe s pritliklinami“ na oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani.

Oevre Richter Frich:

Rdeča meĝla

Roman

Sullivan se je okoriščal s priliko. Treba je bilo kovati železo, dokler je bilo vroče, in pobiti nasprotnika, dokler se mu je vrtelo v glavi. Toda zaman se je trudil, da bi ugnal mirnega, opreznega velikana, ki se je v svoji trenutni omamljenosti zadovoljeval s tem, da je odbijal nedovoljene udarce. Sullivan je poizkusil »corps à corps« in je napadel sovražnika z vrsto ledvičnih sunkov. Tudi to mu je izpodletelo.

V začetku tretjega nastopa se je Sullivanu vendarle posrečilo, da je ob velikem navdušenju gledalcev zadal rdečelascu udarec od zgoraj. Toda uspehi je bil neznan. Nasprotnikovi lici sta jedva malce zardeli in žilje na čelu se mu je rdeče začrtalo pod kožo. Sullivan, ki še ni bil dobil nobenega udarca, je jel uporabljati vse svoje prepovedane ukane — sunke s komolcem in glavo, izmed katerih so mu nekateri uspeli. Zdajci pa so gledalci odreeneli. Rdečelasec se je malce umaknil in s strašno silo udaril Sullivana v prepono. Veliki rokoborec je omahnil. V naslednjem trenutku je dobil udarec na senec in enega pod brado. Padalo je po njem kakor toča. Sullivan je zamežal in se je zgrudil na tla. Sharkey je pričel kar moči počasi šteti do deset. Rokoborec se je izkušal vzdigniti, toda zaman. Zleknil se je po tleh kakor ubito živčine. Kri mu je curčila iz ust in nosu.

»Pošljite po zdravnika,« je rekel tujec, briščoč si znoj in kri. »Drugače je po njem.«

Sharkey je skomignil z rameni. Neznani človek se je prerinil v krog.

29

»Jaz sem zdravnik,« je vzklilnil. »Dajte, da ga vidim.« Sklonil se je k premagancu. »Malo je ostalo od Patricka Sullivana,« je rekel nato. »Pošljite po izvoščka, da ga spravimo v bolnico.« Tujec je težko dihal. Boj ga je vendarle strašno utrudil. Ozrl se je, išoč z oči svoje spremljevalke. Zdrknila je bila s stola in obležala nezavestna na tleh.

XXXIII.

Pekel zle vesti.

Nekaj ur nato se je Patrick Sullivan osvestil. Ležal je v postelji; ob njegovem znoju je sedela bolničarka in čitala.

Rokoborec se je zdajci spomnil dogodkov v Sharkeyevem salonu in rdečica strmu mu je udarila v obraz. Globoko stokaje se je obrnil na stran. Ni mu bilo do telesnih bolečin, čeprav je bilo eno njegovih reber zlomljeno in nos ves razbit. Bilo mu je do nečesa drugega. Sullivan je bil izmed tistih surovih natur, ki ne morejo živeti brez svoje telesne premoči. Zavest, da je nepremagljiv, mu je bila vse. In zdaj ga je porazil nestrokovnjak, navaden ljubitelj, ki je to pot gotovo prvič poizkusil svojo srečo na ameriških tleh!

Mlada sestra je stopila k njegovi postelji.

»Kako se počutite?« je vprašala.

Sullivan jo je grdo pogledal. Zdelo se mu je, da pozna te oči, a ni se mogel spomniti, odkod.

»Spravite se k vragu,« je zagodrnjal srdito, »in dajte mi mir!« Nato se je zdajci vzdignil. »Kje pa sem?« je vprašal nezaupno. »In kaj naj pomeni vse to?«

»V bolnice ste, Mr. Sullivan,« je mirno odgovorila sestra. »Vaše stanje ni tako ugodno, kakor se vam nemara zdi.«

»Nezmisl! Saj nisem moč iz sladkorja, da bi me bilo moči pretrči z roko. Kdo je odredil to? Sharkey?«

»Tega vam ne morem povedati. Vem samo, da ste strašno razbiti in da se vam je bledlo več ur.«

»Bledlo?« Njegove globoke oči so postale majhne in bodeče.

»Kaj pa sem govoril v nezvesti?« je vprašal s prežecim izrazom. »Posebno veliko ste blebetali o »Eaglu,« je odgovorila mlada ženska z glasom, ki je hotel biti ravnodušen, a je vendar nekoliko trepetal.

Sullivan se je poziknil zagrohotati, toda smeh mu je običal v grlu.

»Dajte mi moje stvari,« je rekel preteče in pogledal po sobi. Oko mu je obstalo na usnjeni zaklopnici, ki je ležala na mizi zraven njega. Bila je napol odprta in dvoje debelih stekel se je rdečkasto svetilo iz nje.

Rokoborca je zdajci minila osornost. Zatisnil je oči ter se zvrnil na posteljo. »Tu niste v ječi. Mr. Sullivan,« je dejala sestra. »Oditel lahko, kadarkoli vam drago. Toda svetovala bi vam, da še ostane nekaj dni.« Njen obraz je žarel od zmagoslavja.

»Zakaj naj bi še ostal?« je vprašal z glasom, ki bi se ga bil marsikdo ustrašil.

»Zato, ker pravi zdravnik, da imate bolne oči. Premočne naočnike ste nosili...«

Sullivan si je potegnil z roko preko obraza, kakor bi hotel izbrisati neprijeten spomin.

»Nu, in kaj zato?« Kaj pravi še ta zdravniška zverina?« Sestra se je sklonila k njemu.

»Ali boste prenesli resnico?«

»Neumnost,« je zarenčal nestrpno. »Govorite, če vam rečem.«

»On pravi, da boste kmalu oslepel.«

Siva senca mu je zletela preko obraza.

»Oslepel?« je vprašal zamolklo. »Zdravnik pravi, da bom oslepel? Zakaj?«

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Obri

STAMPILJE
T. RABIC
Ljubljana
KOLODVORSKA UL. 4

Pouk

Gosli poučuje
bivši učitelj konservatorija
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra« 25257

Dijake srednjih šol

instruiral profesor po zmeren-
nem honorarju. — Ponudbe
pod »Uspeli 18« na oglašni
oddelen »Jutra«. 25215

Slovenščino

nemščino in italijanščino
poučuje profesor proti zmer-
nem honorarju. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 25217

Violino

tudi konservatorija stop-
nje, poučujem. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 25242

Priv. klavirske ure

daje Dana Kohler-Golova.
Prijava vsak dan med 11.
in 12. dop. in med 3. in 4.
pop. — Mestni trg št. 7/III. 25142

Službe

Klegantne mlade dame in
gospode z dobrim nastopom
išče za obisk boljših
dama v svrhu prodaje dnu-
skih modnih predmetov. S
tem si lahko dosežejo kras-
ne dohodke do 10.000 Din.
Pisem in provizija. Vpra-
šanje je v ponedeljek pri
Karlovčih, Cella, Lava 21. 25172

Skladiščnika

izkušenega v kmetijski stro-
ki na delu, vajenosti pro-
stega in ne nad 26 let sta-
roga, sprejemam takoj v
službo. Pismene ponudbe s
obširnimi referencami na
oglasni oddelen »Jutra« pod
»Skladiščnik 35«. 25155

Organizator

prodaje robe, ki se razpo-
stava v velikih množinah,
dobi stalno mesto. Ponudbe
pod »Samo prvovrstna mo-
na oglašni oddelen »Jutra«. 24947

Kontoristinjo

izkušeno, znanljivo in na-
merno slovensko in nem-
sko korespondentico, izro-
jeno stenografijo in stro-
jeopisno sprejema takoj. Go-
stob & K., tovarna kom-
izdelkov, Ljubljana-Viš. 24908

Čevljar. vajenca

sprejme Jančar, čev-
ljar, Javorniki. 25281

Starejšo žensko

ki bi kuhala in oku-
pala 2 otroka, iščem. —
Stanovanje v bliži. Več v
izjavi v Javorniki ulici. 25208

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Privskega pomočnika

izkušenega, prav dobrega, ki
bi pripravljal in izdal vsa
svoja sprejema takoj ali
po 15. septembra. Plača po
dogovoru. Franjo Apačnik,
Ljubljana, Slovenska
ulica 12. 25182

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z vso okrobo v hiši
sprejemam. Ponudbe na
navedbo plače na navo-
jenko Bruckner, Novičovi-
— pošta Klanjec, Hrvatsko
25222

Prodajalko

za trgovino mehanega bla-
ga z v